ARTSAGUS SARDARABAD

BUENOS AIRES Nº 575 Miércoles 13 de Junio de 1990

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

DESPEDIDA A UN HOMBRE DE DIOS

El viernes 15 partirá hacia Echmiadzin el Obispo Primado de la Iglesia Apostólica Armenia, Monseñor Grikoris Bouniatian. Su Santidad Vazkén I° consideró ya cumplida su misión en este Obispado, y lo requirió en la Madre Sede para relevantes posiciones eclesiales.

La alegría que pudiéramos sentir por esta promoción de nuestro Obispo, se vé enturbiada por la penaz que nos produce la partida de un auténtico pastor de almas que gobernó la Diócesis con prudencia y sabiduría, ganando la admiración y el aprecio de cuantos supieron tratarlo en profundidad.

Sin duda, la comunidad acaba de perder a un hombre de Dios. Hacemos votos para que Monseñor Bouniatian nos recuerde aún desde el cargo que el Vehapar quiera asignarle y ore por esta comunidad, a la vez que formulamos el deseo de que quien lo suceda en la dirección de nuestras almas sepa seguir sus huellas y continuar la gran tarea pastoral que Monseñor Bouniatian se había impuesto y desarrollaba en beneficio de todos.

Hasta que nos volvamos a ver, S.E. Monseñor Bouniatian, nuestro Obispo!

Gracias por todo el bien que hizo a la comunidad en la Argentina. Que el Señor lo tome en sus brazos y lo lleve a destinos más felices !.

YELTSIN EMPIEZA A MOVERSE

El parlamento de la República Rúsa, que ahora preside *Boris Yeltsin*, acaba de votar que sus leyes tienen prioridad sobre las de la legislación soviética, en lo que se considera un directo desafío al gobierno que preside *Mikhail Gorbachov*.

Esta urticante medida fue aprobada por 544 votos contra 271 cuya votación, según los entendidos, significa una victoria para *Yeltsin* en su propósito de independizar a esa rebública del Soviet.

Sintéticamente expresada, la medida votada establece: **"La supremacía de la Constitución y la Ley de la Federación Rusa en todo el territorio de dicha Federación. Las leyes de la Unión Soviética que entren en conflicto con los derechos soberanos de la Federación Rusa, quedan suspendidas por la República en su territorio".**

Según dijeron algunos diputados, la proclamación de la primacía de la legislación de la república es sólo un punto en una declaración general de soberanía que será sometida a votación la próxima semana.

ODLA Honró a Mons. Grikoris Bouniatian

El jueves 7 de junio, a las 21.30 horas, un grupo de dirigentes y y simpatizantes de ODLA se reunió en el restaurante "Cantina de David" para ofrecer su homenaje a Monseñor Grikoris Bouniatian, Obispo Primado de la Iglesia Apostólica Armenia para la República Argentina, con motivo de su viaje a Echmiadzin llamado por S.S. Vazken I° para asignarle relevante posición.

En un ambiente de grata cordialidad, en el que la alegría se empañaba por la tristeza de la despedida, se intercambiaron recíprocas palabras de reconocimiento por los años de convivencia.

Hablando Monseñor Bouniatian, manifestó su satisfacción por haberse desempeñado en medio de una comunidad sana y dinámica, cuyo accionar facilita la conservación de la armenidad y, también, de la Iglesia Armenia, destacando el importante papel que esta última cumple en la vida comunitaria, tanto a favor del individuo como de la propia colectividad. Asimismo, destacó que esta comunidad merece la admiración de pueblo y gobierno argentinos porque, además de ser ejemplares ciudadanos argentinos, se mantienen fieles a sus raíces armenias.

Seguidamente usó de la palabra el señor Mihran Sarafian quien, refiriéndose a la personalidad de Monseñor Bouniatian, destacó con elogio sus valores como pastor de la Iglesia y como ser humano.

Trajo a colación el hecho anecdótico de que él conoció a Monseñor Bouniatian hace veinte años, siendo simple sacerdote, cuando visitó a Echmiadzin en viaje de luna de miel, y que hoy lo está viendo como Obispo Primado de la Iglesia para la República Argentina.

"En su lucha noble y sin desfallecimiento por el resplandecimiento de la Iglesia, él ha merecido y merece nuestro total apoyo y admiración".

Seguidamente usó la palabra el editorialista de **SARDARABAD**, Señor Norair Karadanian, quien dijo:

"A Monseñor lo conocí en estos tres últimos años de su función como Primado, y particularmente en su lucha para salvaguardar la soberanía de la Iglesia. Como él dijera en otra ocasión, la Iglesia jamás se opone a la autoridad civil, sino que va a la par con ella en beneficio de toda la armenidad.

Monseñor Bouniatian se va de la Argentina con la frente alta y limpia. El no fue derrotado, como algunos dicen, porque él representa a la Iglesia Armenia y luchó por ella. Y todos nosotros sabemos que la Iglesia jamás fue vencida, porque ella acompañó toda nuestra historia desde Vartanan hasta Sardarabad, lo mismo que continúa acompañándola hoy en Artsaj.

La ODLA, que cree en los valores humanos y morales del hombre y en su derecho a expresarse y a crear, siempre se constituyó en apoyo incondicional a la Patria y a la Iglesia, y también siempre supeditó sus convicciones a los intereses de la Patria y de la Santa Sede de Echmiadzin.

Por esa actitud fue combatida y debió pagar un alto precio. Pero no importa, porque sus convicciones democráticas y liberales están triunfando hoy con la democratización que surge en el mundo.

La ODLA cree también, y sobre todo, en el progreso de la humanidad, y es así que combate las ideas anacrónicas que obstaculizan ese progreso. Por eso, la ODLA es un partido esencialmente progresista.

Hemos conocido en Monseñor Bouniatian a un gran hombre dedicado a su Iglesia, a su Patria y a su pueblo. Y él también tuvo ocasión de conocernos de cerca".

Seguidamente retomó la palabra Monseñor Bouniatian para decir que más allá de las convicciones partidarias él quería destacar los valores morales y humanos que, a su juicio, la ODLA demostró en su apoyo a la Iglesia.

Agregó que amaba mucho a quienes estaban presentes en ese homenaje y que los recordaría siempre, prometiendo que desde Echmiadzin oraría para que esa actitud de apoyo se mantenga firme y resulte altamente provechosa. Terminó expresando su deseo de verlos a todos y a cada uno en Echmiadzin.

Tras las palabras finales de Monseñor Bouniatian, la cena se prolongó en medio de un cordial intercambio de impresiones, recuerdos y expresiones de afecto.

Impreso en sistema offset por Talleres Gráficos Agremin S.R.L. 25 de Mayo 628 Bs. As.

Un viaje relámpago al mundo de los jóvenes

Mientras compartíamos una sabrosa parrillada porteña, *Roberto Devirian* y *"Apo" Apardian* me explicaron su interés en que los visitara. Están trabajando en la Liga de Jóvenes de Montevideo, en particular en la parte de deportiva. En principio convinimos que hablaría de historia armenia, por ser mi fuerte. Transcurrieron los días. Conozco los problemas que aquejan a nuestras comunidades y me pareció que hablar del pasado cuando el presente nos está carcomiendo sería una forma de teorizar alejado de la realidad práctica. Es así que el viernes 1° de junio por la noche, ante la sala de la Biblioteca totalmente llena de jóvenes adultos de ambos sexos, abordé el álgido tema de la división sectorial por razones de ideología política.

Dividimos la exposición en tres partes: una primera, referente a la situación en Armenia; la segunda, la situación en Montevideo y la ultima, de comentarios y diálogo.

Analizamos el fenómeno que se está por producir en Armenia del paso de un Régimen extremadamente planificado al de competencia libre que, si bien es positivo y atrayente, provocará el consumismo desmesurado que caracteriza a los mercados de Occidente. En lo político, del Estado totalitario y unipartidista ya se está pasando al pluripartidismo, sistema beneficioso cuyo riesgo es atomizar al pueblo y debilitarlo al convertir la **diferencia** en **división.** En lo educativo, llevará tiempo desmontar la maquinaria que hasta hoy encorsetó a la clase intelectual, artística y religiosa, a pesar de que en las catacumbas se haya preservado limpia la fibra de los tradicionales valores nacionales del pensamiento y la conciencia. Convinimos en que la necesidad de tiempo para el logro de estos cambios puede suscitar conflictos por causa de la impaciencia y del desaliento que pueden acarrear los azotes del terremoto y del problema de Gharapagh. Que será necesario que el gobierno de Armenia obre con sabiduría, que el poder tenga autoridad moral y que represente los sentimientos del pueblo. Que promueva, si no la unidad, sí la cohesión espiritual entre los diversos sectores que componen la sociedad de Armenia. Y desde el flanco externo, será indispensable la solidaridad de la Diáspora en la promoción de inversiones económicas que actualicen la producción con el aporte de tecnología avanzada.

En lo moral, desde los más altos niveles habrá que reflexionar y crear medios para desarraigar la coima y el acomodo, males que, aunque son de todos los países sin excepción, a nosotros nos tiene que preocupar su eliminación en Armenia.

Seguí diciendo que, sin embargo, no todo es negativo en Armenia: los valores patrióticos se ha mantenido incólumes; las ciencias y las artes se han seguido desarrollando; el crecimiento demográfico continúa a pesar de las graves pérdidas sufridas; la presencia de una juventud físicamente sana que no quiere irse de Armenia, que quiere quedarse y luchar frente a todas las contrariedades; la acción del Vehapar para la recuperación de la enseñanza cristiana; el fluido intercambio de viajeros entre la Diáspora y la metrópoli. Los proyectos de planes financieros y económicos, que constituyen una esperanza de mejoramiento material.

Por último, en este recuento de factores negativos y positivos, recordé el conflicto de Gharapagh, donde la población, unánime, persiste con pertinacia en su empepño por la reivindicación unionista con Erevan.
población unionista con Erevan.

Terminé la primera parte expresando que, a mi entender, los problemas de Armenia tendrán que ser resueltos por los nativos; que nuestra capacidad de participación en las soluciones es limitada y que, además, carecemos de autoridad legítima para dictar cátedra de lo que tienen que hacer. Que nuestra función no debe ser la de jueces sino la de servidores.

Entonces acerqué la lente a Montevideo. Les pregunté a las chicas y muchachos si preferían que me expresara con un lenguaje diplomático y metafórico o con un discurso directo, casi brutal. Por unanimidad se manifestaron por el directo. Con esa autorización expresa dije que nuestro problema no es económico; juntamos dinero, recaudamos donaciones, levantamos edificios y monumentos y cada día hay menos jóvenes entre nosotros. Atribuí la causa a nuestra falta de cultura política, que nos adjetiva un carácter faunesco.

Personalmente considero que la esperanza está en los jóvenes y en los mayores que tienen la pureza de espíritu de los jóvenes; que la multiplicidad de modos de pensar es una riqueza. Pienso que no hay partido político que lo haya hecho todo bien ni todo mal. Todos los partidos tienen sus fallas y sus proezas; porque son organizaciones compuestas por seres falibles; porque han estado sometidas a situaciones de extrema necesidad. Armenia no es Suiza.

Por fin, en general, cada armenio milita o simpatiza con el partido de sus padres; son ideas hereditarias. Quizás eso no sea malo, siempre y cuando, además, la sucesión vaya acompañada por una concientización de lo que ese partido sustenta. No es importante pertenecer o no a un determinado partido; lo importante es tener ideas claras acerca de la propiedad, de la religión, de la nacionalidad, de la medida de la libertad, de la función del Estado.

Terminadas mis palabras, comenzó la tercera parte, en la cual cada uno expuso sus ideas. Trataré de recordar las principales: que antes que luchar contra la división, es menester conocer la historia, tener conciencia de los principios de cada partido político armenio; que la división no la ejecutan los jóvenes sino los dirigentes de las instituciones; que si un "foráneo" aparece en un medio político al que no pertenece, es rechazado; que la división no es sólo entre partidos políticos sino que hay divisiones profundas dentro del seno de cada institución. Fué un diálogo dinámico, lleno de vitalidad, apasionado y se prolongó durante mucho más tiempo que lo previsto y siguió despues durante la cena de camaradería, salpicado de chistes que me hicieron desternillar de risa.

Al día siguiente tuve un hermoso, maravilloso encuentro con un puñado de adolescentes de quince años, edad promedio. Este encuentro consistió directamente en un diálogo. Los chicos no me hablaban de Usted ni me trataban de *"doctor"*, como en la reunión con los jóvenes: me llamaban *"Pascual"* y me tuteaban.

Siguiendo el método platónico formulé una serie de preguntas escalonadas y los chicos mismos fueron dirigiéndose al punto al que yo quería conducirlos. Pregunté si conocían qué es Alemania; cuál es la capital y me aclararon que eran dos, que se va a reunificar en Berlín, que había estado dividida por un muro que ahora había sido demolido. Les pregunté qué era mejor: Berlín dividida o Berlín unificada. Todos coincidieron que no era mejor que una parte de la familia estuviera de un lado y otra del otro; que al fin y al cabo se trata de una misma nación y que no es admisible la existencia de un muro de oprobio. Entonces, asomándome a la ventana les dije que si no veía mal, me parecía estar viendo desde allí una pared. "Un muro", dijo uno de los varoncitos. Y me dió pie para señalar que el muro, ese muro que se veía desde la ventana no es de ladrillos; que es un muro que está dentro de los cerebros. Que hay que demoler el muro hecho con ideas. Una de las alumnas era egresada del Nersesian y estudiaba en el Liceo Nubarian; le pregunté qué tipo de trastornos mentales le había producido el cambio. Me contestó que ninguno. Entonces, concluí, una enseñanza y otra son de la misma naturaleza y ¿por qué no aunar esfuerzos, ahorrar energías y avanzar juntos por la misma senda, sin muros mentales?

En la segunda parte hablamos de Armenia, a la que les comparé con el corazón, cuya función diferencia a las arterias de las venas. Terminada la charla, sentí una gran emoción; me había sentado a la mesa para almorzar con los chiquilines y de pronto sentí que se arremolinaron a mi lado, enfrente mío, a mis espaldas, como un enjambre, como un sublime racimoi de frutos, esos frutos que justificaron mi fugaz pero fecundo viaje a la querida ciudad de Montevideo.

Cuando apoyé mi cabeza contra el respaldo, en el avión, fueron desfilando ante mí esos rostros alegres, desprejuiciados y afectuosos de *Roberto* y *Apo* y de los asistentes a la reunión de la noche, y más aún, la mirada y la palabra inteligente de *Larisa* y de sus compañeros y compañeras del mediodía siguiente.

Pascual Ohanian

75° ANIVERSARIO DE LOS MARTIRES HNCHAKIAN

1915 - Junio 15 - 1990

Con motivo de cumplirse el 75° aniversario de la inmolación de los **Veinte Mártires** de la armenidad, la Unión Cultural Armenia Sharyum organiza los siguientes actos de homenaje.

ACTO ACADEMICO

Viernes 15 de Junio, a las 21.30, en la Sede Social de la Unión Cultural Sharyum, Malabia 1287, de esta Capital, participando con disertaciones alusivas: el historiador ***Dr. Pacual Carlos Ohanian*** (castellano), el periodista Profesor ***Samo Sarkissian*** (armenio). En la parte artística actuarán los conocidos actores de nuestro medio ***Kalust Yeanzezian*** y ***Sarkis Mouchian.***

HOKEANKISD Y MADAGH

Domingo 1° de Julio, 11hs. Hokeankisd en la Catedral de San Gregorio El Iluminador.

13 horas, se servirá el Madagh en la sede de la Unión Cultural Sharyum, Malabia 1287.

La entidad organizadora invita a toda la comunidad a participar de estos actos de homenaje.

vaneskeheian s.a.c.i.f.i.
CUEROS CURTIDOS
IMPORTACION - EXPORTACION
RAUL SCALABRINI ORTIZ 676
TEL. 854-7845 - 855-0628
BUENOS AIRES

CORDOBA

ULTIMA VISITA PASTORAL DE MONS. BOUNIATIAN A NUESTRA CIUDAD

El domingo 27 de mayo de 1990 va a quedar como día de recordación para la vida de la comunidad armenia de Córdoba.

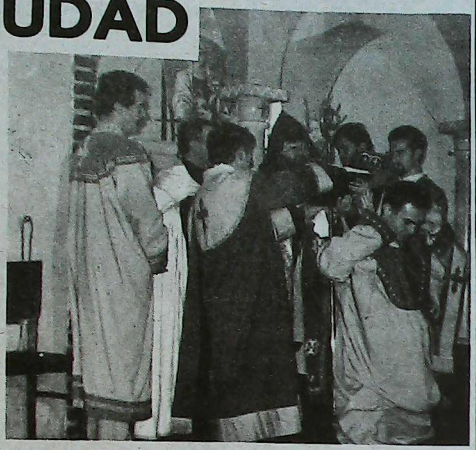
El día anterior, 26 de mayo, Monseñor *Grikoris Buniatian*, acompañado por el R.P. *Mejitán Apeghá Koutouzian*, arribó en horas de la tarde a nuestra ciudad para cumplir su última visita pastoral como Primado de la Iglesia Apostólica Armenia de la República Argentina. El domingo 27 la Iglesia San Jorge estaba colmada de fieles dispuestos a rezar en comunidad y expresar su reconocimiento al Serpazán que durante 7 años guió la vida espiritual de los armenios de nuestro país.

Ofició la Misa el Rev. Padre *Mejitar*, la que adquirió un carácter especial cuando el Obispo Grikoris consagró como acólitos (tebír) a dos jóvenes creyentes: *Martín Simonián y Miguel Angel Analian*, para el servicio del templo. Y para el servicio del altar consagró como diácono (sargavák) al joven director de la Escuela Dominical, Doctor *Juan Carlos Merdinian*. El mismo, luego de completar sus conocimientos rituales de nuestra Iglesia nacional, en un futuro cercano entrará al servicio de la misma.

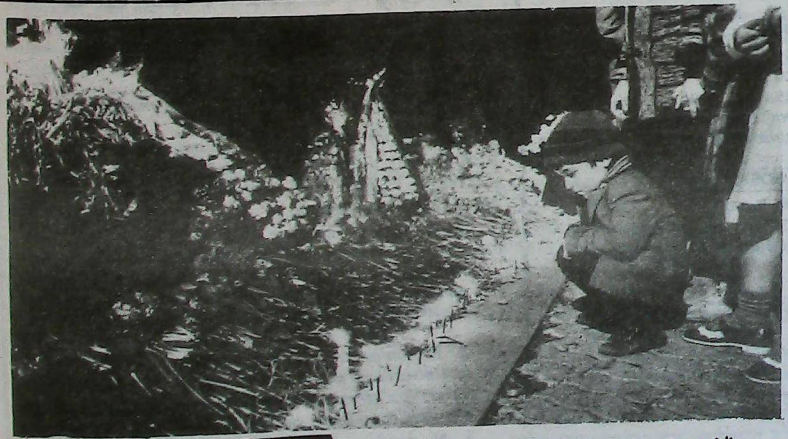
Es digno de mencionar que el nuevo ungido Sargavák, la a aceptado voluntariamente unir el servicio a nuestra Iglesia con las muchas responsabilidades que le caben por su dirección de la Escuela Dominical. El doctor *Merdinian* nació en esta provincia, y merced a su esfuerzo personal se especializó en el conocimiento del idioma armenio y de la teología de la Iglesia Apostólica Armenia, siendo desde hace seis años el representante de nuestra comunidad en el Movimiento Ecuménico. No está demás recordar que el joven *Juan Carlos Merdinian es un conocido y querido comerciante de Córdoba que ha recibido el título universitario de abogado.*

Vayan nuestros mejores deseos a *Grikoris Serpazán* en esta nueva etapa de su servicio espiritual. Deseos de un buen futuro al Rev. *Mejitár Apeghá*. Muchos años de servicios a nuestro recién ungido Sargavák.

AVEDIS KAHANA TOROSSIAN, PARROCO IGLESIA SAN JORGE

Momento en que el Dr. Juan Carlos Merdinian es ungido diácono de la Iglesia Apostólica Armenia por S.E. Monseñor Bouniatian.

El también piensa en el Genocidio

BY GUEZZI

Cristalería - Peltre - Regalos

PRECIOS DE FABRICA

•Listas de Casamiento
•Regalos Empresarios
•Gastronomía

Ventas por Mayor y Menor

Juan B. Justo 2760 P.B. "D" Cap.
Tel. 855-0184

* ALICIA *

Comidas y Postres Artesanales
Armenios y Orientales

Reuniones Familiares — Agasajos

Campana 5535 Cap. Tel. 571—4536

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 771-6500

CINCUENTENARIO de la LIGA DE JOVENES

GRAN ALMUERZO FAMILIAR

LUNES 18 de JUNIO

(feriado nacional)

Con proyección en pantalla gigante del partido mundial;
ARGENTINA — RUMANIA

13. hs. ..... ALMUERZO
14. hs. ..... CINE INFANTIL
16. hs. ..... ARGENTINA — RUMANIA

HAGA SUS RESERVAS CON ANTICIPACION
771-6500 ..... Armenia 1322

AUDIOVISUAL

"EL ARTE ARMENIO A TRAVES DE LA HISTORIA"

a cargo de *SARKIS ASCHIAN*

Viernes 22 de junio ..... 20.30 hs.

AUDITORIO GULESSERIAN

NUEVAMENTE

* Exitosas Cenas de los Viernes *
PROMOCION 1990
Comisión de Padres

—• DESDE LAS 20 HS. • —
Comidas para Llevar

BOLSA DE TRABAJO

para alumnos y ex—alumnos del
Instituto Marie Manoogian
Inscripciones en
Secretaría de UGAB
Lunes a Viernes de 9 a 19. Hs

Asesoría técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales

SEGUROS GENERALES L LAMAS

ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA

Bme. Mitre 777 7° B. Capital
TE. 49-1942/1886

Merceril S.A.

Larrea 237. Capital

T.E.: 48-9343

Un dia en el frente de batalla Armenia - Nakhichevan

DAVID ZENIAN

YERASKH, ARMENIA (AGBU-AIS) - Una tortuosa colina y una sección pintada de rojo y blanco separan la somnolienta villa armenia de Yeraskh del azerí Nakhichevan.

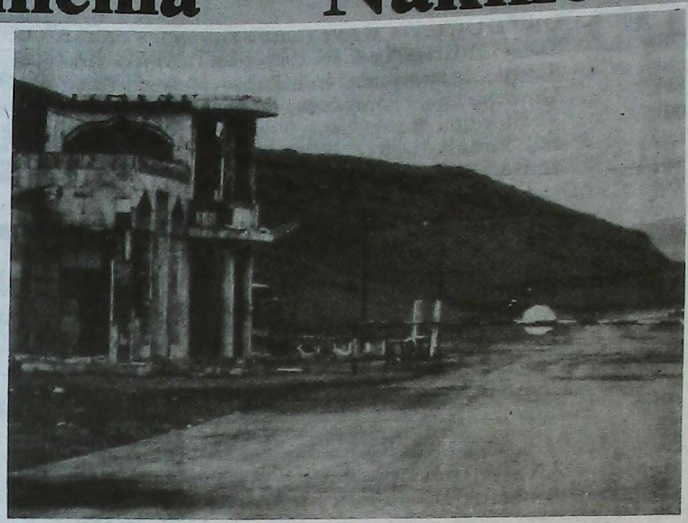
El lugar aparece tan tranquilo, que el visitante tendría dificultad en creer que Yeraskh fue un frente de batalla en enero y, aún unas pocas semanas atrás, en marzo. Unas pocas casas aparecen dañadas por la artillería azerí. El lugar azerí, del lado armenio de la frontera, está destruído.

Unos pocos agricultores están en el campo trabajando sus viñas, y las cigüeñas han regresado y se ocupan en rehacer sus nidos.

Un centenar de soldados soviéticos, apoyados por tanques ligeros y transportes de tropa, están desplegados a uno y otro lado de la volátil frontera, pero interfieren muy poco con el movimiento de los voluntarios armenios que "protegen a la región de los azeríes asesinos".

"Estos no son fedayines, pero en caso de necesidad usted puede llamar a la guardia de la central, quien podrá informarle acerca de la situación", nos dice un joven soldado de mejillas sonrosadas que está de guardia en un semidestruído puesto de frontera que separa a Armenia de Nakhichevan. Su puesto se encuentra a 100 yardas de los "guardias" armenios desde el punto fronterizo de inspección.

En una pequeña habitación, tres jóvenes armenios están ocupados en responder a preguntas telefónicas de los camaradas que se encuentran a lo largo de las más desiertas secciones de la frontera. Un radio teléfono suena bajo un escritorio.

Aspecto desértico de las afueras de Yeraskh sobre la frontera con Nakhichevan.

"Mi robeh, akhber chan... Yo estaré con usted en un minuto", dice Zohrab, un estudiante de medicina de 23 años y voluntario de la estación de guardias.

"Las cosas se han mantenido quietas por uno o dos días. En efecto, el Soviet arregló una reunión entre nosotros y los azeríes para ayer, y nosotros acordamos que si ellos no disparan primero, nosotros tampoco tiraremos", nos dice Zohrab.

La conversación con Zohrab y sus compañeros "guardias" pronto toma un tono de relax, y él se ofrece a llevarnos a ver a los "dgherk" (los muchachos) que están protegiendo la aldea contra la agresión azerí".

El primer grupo está integrado por una decena de estos "muchachos", todos ellos armados con rifles de cazador. Zohrab, su comandante, dice que él tiene bastantes hombres para proteger la región.

"Los turcos tienen mejores armas, pero ellos son cobardes. Con este pequeño grupo de hombres nosotros hemos rechazado a los azeríes en varias oportunidades. El Soviet no interfiere. Las tropas soviéticas están muy bien con nosotros. La mayor parte del tiempo ellos no nos vigilan a nosotros ni nosotros a ellos, pero yo desearía que nos permitieran desplegarnos sobre la colina para vigilar hacia el otro lado", nos dice.

Mientras ambos, los armenios y azeríes irregulares, son mantenidos a ambos lados de la colina, algunos armenios todavía se aventuran a explorar y ver que está haciendo el enemigo.

Con Zohrab nos ponemos en camino. Avanzamos unos pocos cientos de yardas hacia la aldea "enemiga" y quedamos detrás de la tortuosa colina.

"Yo no conozco sus nombres pero puedo reconocer a ese pequeño grupo" nos dice Zohrab después de mirar a través de sus binoculares. "Yo puedo alcanzarlos fácilmente con este rifle de cazador... Un día yo lo haré..."

Zohrab, igual que otros en el movimiento fedayin, no tiene confianza en el ejército del soviet, y tampoco tiene respeto por el gobierno central de Erevan. "Los azeríes tomarán Yeraskh si nosotros nos quedamos confiados en Moscú y en Erevan. Nosotros podemos defendernos mejor nosotros mismos, y nosotros queremos hacerlo", termina diciendo.

IGLESIA EVANGELICA CONGREGACIONAL ARMENIA

PROGRAMA DE ACTIVIDADES
MESES JUNIO-JULIO-AGOSTO

JUNIO 1990

Domingos 8.30HS. *REUNION DE ORACION*
Domingos 10.00HS *ESCUELA DOMINICAL*
Domingos 18.00HS *REUNION DE PREDICACION Y TESTIMONIOS*
Lunes y Miércoles 15.00HS *CONSULTORIO ESPIRITUAL GRATUITO*
Miércoles 20.00HS *REUNION DE ORACION*
Jueves 15.00HS *REUNION DE SEÑORAS*
Viernes 20.00HS *REUNION DE ESTUDIO BIBLICO*
Sábados 15.00HS *REUNION DE ADOLESCENTES*
Sábados 19.00HS *REUNION DE JOVENES*
1er. Sábado de cada mes: *ACTIVIDAD PARA PREADOLESCENTES (7 A 12 AÑOS)*
Sábado 2 y 30 *REUNION DE JOVENES INTERMEDIOS*
Feriado 20: *PICNIC EN Monte grande*

JULIO 1990

Reuniones: *IDEM JUNIO*
Domingo 1: *CENA DEL SEÑOR (11.00hs)*
Feriado 9: *PICNIC EN MONTE GRANDE*
Sábado 28: *REUNION DE JOVENES INTERMEDIOS*

AGOSTO 1990

Reuniones: *IDEM JULIO*
Feriado 17: *PICNIC EN MONTE GRANDE*
Sábado 25: *REUNION DE JOVENES INTERMEDIOS*

Durante este trimestre se realizará un curso de capacitación para maestros de la escuela dominical, así como una reunión de matrimonios y jóvenes mayores (las fechas se anunciaran oportunamente).

Daniel Youssefian e Hijos S.A.

Distribuidor y Mayorista Textil Blanco y Tejidos en general

Sarmiento 2357 Buenos Aires
TE. 48-9442/5298

UNIFORMES COLEGIALES ELMAYAN

BLAZERS
PANTALONES
JUMPERS
765-5293
Los Ceibos 63 BOULOGNE

CHARLA ABIERTA

—YO, CONMIGO—

Silencio !, quiero achicar la distancia.
Charlar con mi alma, solitario.
Miro a mi alrededor... Reflexiono...
Tengo 85 años... ¿ estoy vivo ?... ¿ muerto ?

Si pasase un armenio cerca de mi tumba,
le gritaré... ¡ soy armenio ! ¡ soy armenio !
Hijo de un pueblo de 5000 años, torturado.

MI ULTIMO ANHELO:

1. *Armenios: quiéranse entre sí dondequiera que estén,*
sean ricos o pobres, intelectuales o no,
aunque piensen de distinta manera
o pertenezcan a distintos partidos políticos.

2. *El hombre va a la Universidad, pero*
la Universidad no entra en el hombre...
Todos los hermanos llevan la misma sangre armenia,
son iguales, nacidos de madres armenias.

3. *No olviden jamás que somos hermanos,*
hermanos verdaderos que no deben odiarse.
En cada armenio hay un imán
que debe atraer al otro con cariño
Hemos vivido así 5000 años
y así viviremos eternamente.

4. *Con todos los pueblos del mundo*
tengan relaciones fraternales,
para ser merecedores de la pura sangre armenia.

5. *Odiar al otro es un sentimiento diabólico,*
que la nobleza del corazón rechaza siempre.

Sólo así podré descansar en paz.

Gracias...

JOSE BALIAN

LIGANDO

UGAB LIGA DE JOVENES

Aniversario

EL JUVENIL ARTE MILENARIO

Comenzamos aqui un ciclo de notas sobre las agrupaciones juveniles que mantienen vivo el arte armenio a traves de su actividad.
En esta edición, una pequeña sintesis de la vida del *CONJUNTO KAIANE*, en una nota de Alex Chirakian (26).

CONSAGRACION "ESFUERZO"

El público que presencia anualmente el rutilante y original espectáculo que brinda el Conjunto Folklórico de Danzas Armenias "Kaiané"; comprueba que el mismo es una sucesión de ritmos, destreza, elegancia y grácil armonía en el desplazamiento.

En el trigésimo aniversario de su creación, usted se preguntará: ¿Cómo fue el inicio y la trayectoria del Conjunto a lo largo de estos 30 años?

Quién mejor que su profesora, Alicia Antrassian de Tcholakian, para que nos relate todo lo acontecido durante estos años.

-Surge en los años 1955-56 a través de un grupo de jóvenes que, al reunirse en un club de Flores para realizarse en sus actividades, al finalizar las mismas, danzaban; creándose en ellos el hábito, día a día fueron incorporándose más jóvenes entusiastas; esto motivó a los dirigentes de dicha Institución para crear un conjunto de danzas.

Esta idea se cristalizó en el año 1960; formándose así el Conjunto Folklórico de Danzas Armenias "Kaiané", siendo su directora la profesora Rosa Chakedjian, pasando años más tarde la dirección a manos de la profesora Mirta Vartamian, quien ejerció el cargo hasta el año 1968.

En el año 1969 se hace cargo de la dirección su actual directora, la Profesora Alicia Antrassian de Tcholakian. En 1971 llega al país, por primera vez, el Conjunto Estatal de Danzas Armenias a cargo del Director y Coreógrafo Vanush Janamirian, del cual el Conjunto Kaiané adoptó su estilo.

En el año 1972, la Prof. Alicia realizó su primer viaje a Armenia con el objeto de contactarse con el director y coreógrafo del Conjunto Estatal, en calidad de alumna, a fin de enriquecer conocimientos y adquirir nuevas técnicas, prolongándose su estadía durante 10 meses.

En 1982, la Prof. Alicia viajó por segunda vez a Armenia para ampliar aún más sus conocimientos y actualizarse en lo que respecta a música, coreografía y vestuario.

En el año 1987, a pedido de la Institución, arribó al país el coreógrafo Jachik Markarian, por un período de tres meses, a fin de enseñar nuevas danzas; éste fue otro eslabón importante, pues constituyó una visita muy fructífera, de grandes e invalorables aportes, cuyo resultado se pudo apreciar en el recital realizado en ese año.

Mucho nos gratificó el concepto vertido por él sobre nosotros, cuyas palabras fueron:

"Me sorprendí gratamente al encontrarme con un grupo de gente que, con entusiasmo enorme y gran espíritu de sacrificio, han formado el Conjunto reuniendo a jóvenes que, tan lejos de Armenia, han podido mantener en alto el espíritu armenio y su danza".

En el año 1989 llega nuevamente Vanush Janamirian, Director y Coreógrafo del Conjunto Estatal, pero su estadía fue muy corta por razones de trabajo, motivo por el cual retornará nuevamente este año.

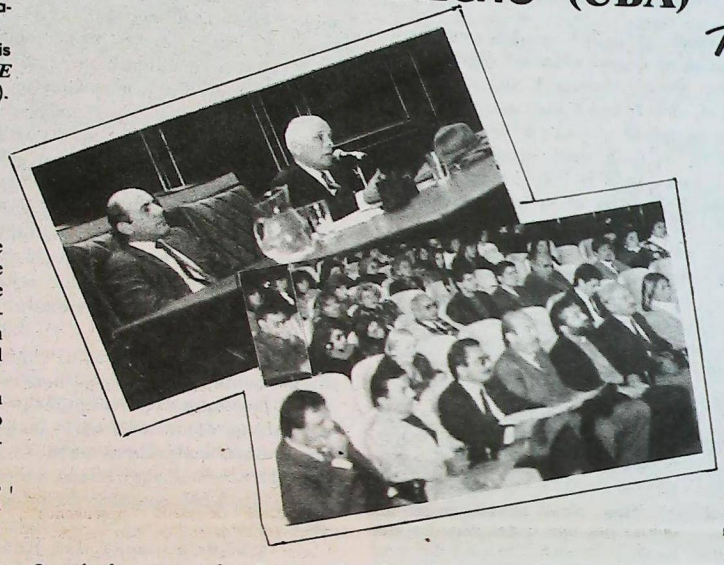
El propósito del Conjunto Kaiané, a nivel de la colectividad, es mantener latente nuestra muy rica cultura a través de la danza, para que ella se mantenga viva en nuestros mayores y transmitiria así a las nuevas generaciones, a fin de que en un futuro se integren al mismo.

En el mes de agosto de este año se producirá el arribo a ésta del Director y Coreógrafo del conjunto Estatal de Armenia -por segunda vez consecutiva- para enseñar, practicar y perfeccionar nuevas coreografías, para los próximos recitales a realizarse en los meses de setiembre y octubre, respectivamente.

Nuestro querido Conjunto es la resultante de un maravilloso grupo de Jóvenes integrados a fin de transmitir nuestro muy rico acerbo cultural, realizado denodados esfuerzos y sacrificios con el fin de alcanzar los más caros objetivos: preservar, difundir y mantener siempre viva nuestra cultura milenaria.

¡ Un feliz aniversario y... adelante !

EL GENOCIDIO ARMENIO EN LA FACULTAD DE DERECHO (UBA)

Organizada por el Centro de Estudiantes de la Facultad de Derecho *(UBA)*, y la Liga de Jóvenes de la UGAB, se realizó el pasado día 7 de junio la conferencia denominada "Derechos Humanos: El Genocidio Armenio". La misma, desarrollada en el Aula Magna de la alta casa de estudios anfitriona, tuvo como panelista al prestigioso publicista Dr. Alfredo de las Carreras (titular de Derecho Internacional Público), actuando como coordinador el Dr. Roberto Malkassian.

Una importante comcurrencia dió relevancia a este evento, organizado en el marco de la conmemoración de los 50 años de la Liga de Jóvenes.

Rescatamos a su vez el valor de este tipo de actividades, que hacen a la difusión de la "Cuestión Armenia", en ámbitos ajenos a la colectividad. En este caso la Universidad estatal, en donde alumnos, docentes, personal administrativo y medios de comunicación, dieron con su presencia e interés una categórica respuesta:

El primer Genocidio del siglo XX, en cualquier parte del mundo, no podrá ser olvidado.

(en el próximo número ampliaremos detalles)

UGAB LIGA DE JOVENES

audio visual

EL ARTE ARMENIO A TRAVES DE LA HISTORIA

A CARGO DE *SARKIS ASCHIAN*

VIERNES 22 DE JUNIO

20.30 hs. ..... ARMENIA 1322

ORGANIZA — *LIGA DE JOVENES*

15 de junio: Día del libro

Esta celebración fue instituída por el Consefo Nacional de Mujeres en ocasión de la entrega de premios del concurso literario el 15 de junio de 1908

"Leer y entender es algo, leer y sentir es mucho, leer y pensar es cuanto puede desearse". Anónimo.

Երկու Գերմանիաներու Վերամիացումը

Ըստ ամենայնի, երկու գերհզօրներու համաձայնութիւններէն կախեալ գերմանիոյ վերամիացման վաւերականացումը՝ չի կրնար, այլեւս, անորոշօրէն յետաձգուիլ, յետ Ուաշինկթընի մէջ, Մայիս 31–Յունիս 1, կայացած գագաթին, ուր առնուազն կարեւոր որոշումներ Արեւելք–Արեւմուտք մերձեցման գծով:

Թաց աստի, վերամիացման կամքը վճռականօրէն հանդէս եկած էր արդէն նոյնիսկ գերման ժողովուրդին կողմէ, որ, հետեւելով Արեւելեան Եւրոպայի թէ Խ.Միութեան մէջ տեղի ունեցող յեղաշրջումին, հիմնովին հանդես «Ամօթի Պատ»–ը միեւնոյն ժողովուրդի երկու շերտերը (Արեւելք–Արեւմուտք), 45 տարիներէ ի վեր, բռնութեամբ իրարմէ անջատ պահող, եւ հսկայաբայլ յառաջացաւ դէպի տնտեսական միութիւն, յատկապէս երկու գերման հանրապետութիւններու դրամանիշներու նոյնացման համար կատարուած աշխատանքներէն սկսած:

«Փոցտամ»–ի համաձայնութեան կնքումէն ասդին շատ բան փոխուած է: Պարտութեան մատնուած ու վարկաբեկուած գերմանիոյ արեւմտեան մասը, կատարելապէս վերականգնած է աւերակներէն ու մոխիրներէն եւ դարձած է, այսօր, տեմօքրաթիք եւրոպայի ու նաեւ աշխարհի տնտեսապէս ամենէ հզօր եւ ամենէ բարձր թեքնօլոճիով օժտուած երկիրներէն մին–ինչպէս իր վաղեմի դաշնակիցը՝ Ճաբոն: Մինչ պատերազմէն յաղթական դուրս եկած Խ.Միութիւնը մինչեւ վիզը մխրճուած է այսօր տնտեսա–ընկերային անել կացութեան մը մէջ:

Խ.Միութիւնը, թէպէտ շատ ուշ, բայց վերջապէս հասկցաւ, թէ որքան վնասակար հանդիսացաւ իրեն այն խաղաքականութիւնը, որ կը կայանար իր հարազատ ժողովուրդին տնտեսական բարգաւաճումը, ընկերա–մարդկային ազատութեան ու յառաջդիմութեան իրաւունքները գոհելու մէջ՝ վասն երրորդ աշխարհի երկիրներուն զինուորապէս ու տնտեսապէս անտեղի օգնութիւն հայթայթելու, յանուն, չես գիտեր, ինչ վարդապետական շահերու ուղեգծին:

Կարելի է ենթադրել թէ՝ ապագային վտանգը պիտի վերածուի տնտեսական մրցակցութեան վախի: Ահա թէ ինչու Խ.Միութիւնը, որ, հակառակ երեւոյթի եւ իր ճոռ յեղաշրջումին, չէ դադրած երկրորդ գերհզօր երկիրը ըլլալէ՝ գերմանիոյ վերամիացման հարցը, ՆԱԹՕ–ի կազմակերպութեան ներբեւ, կը նկատէ կարեւոր խաղաքուղթ մը իր ձեռքին մէջ, որուն շնորհիւ կը յուսայ տնտեսական մեծագոյն առաւելութիւններուն տիրանալ, Արեւմուտքէն:

Աւելին՝ վերամիացած Գերմանիա մը կրնայ տնտեսականօրէն աւելի մտահոգել Արեւմուտքը ընդհանուր առմամբ, եւ ի մասնաւորի Միացեալ Նահանգները, որ կը վախնայ ներկայ ուժերու յարաբերութեան հիմնական ու արմատական փոփոխութենէն: Ի՞նչ կրնայ պատահիլ վերամիացումովը երկու Գերմանիաներու:

Անհաւանական չէ, որ Գերմանիայի վերամիացումով, տնտեսապէս աւելի հսկայ եւ հզօր դարձած եւրոպական հասաարակած շուկայի մը, յետագային մաս կազմէ ժողովրդավարական ու ազատական դերութիւն որդեգրած, բայց մանաւանդ՝ տարբեր դիմագիծ ստացած Խ.Միութիւն մը:

Այլ խօսքով՝ միացած Եւրոպա մը, որմէ դուրս կրնան մնալ Միացեալ Նահանգները:

Անհաւանական չէ նաեւ, որ նոյնիսկ Եւրոպական Հասարակաց Շուկային մէջ իսկ, վերամիացած հզօր Գերմանիա մը, լուրջ վերտանգ հանդիսանայ –տնտեսապէս անշուշտ– նոյնիսկ եւրոպայի իր այսօրուան դաշնակիցներուն:

Յաջորդ տասնամեակը, այս ուղղութեամբ, մինչեւ ներկայ դարուն վերջը եւ 21–րդին սկիզբը, կանատես ըլլայ ողջ աշխարհի մը որդեգրելուն, քաղաքական այլ պայմաններու տակ:

Արտօնուա՞ծ է ենթադրել, թէ մարդկութիւնը, ներկայ տասնամեակի վերջաւորութեան ականատես պիտի ըլլայ նոր ուժերու յայտնութեան մը, որոնց յարաբերութիւնը պիտի չունենայ, անկասկած, այսօրուան ուժերու համեմատութիւնները, եւ ուր տնտեսականը պիտի տիրապետէ զինուորականին:

Այսպէս հանդէս եկած աշխարհա–քաղաքական տուեալներու եւ այլ գործօններու փոխ–ազդեցութեան ներբեւ ի՞նչ պիտի ըլլայ դիմագիծը Խ.Միութեան, անծանօթ տիերզերբի մը մէջ: Բարգաւա՞ճ, հզօ՞ր, երկրի, ո՞վ գիտէ:

Հայերուս համար էականը կը մնայ, ըստ այնմ լրջութեամբ պատրաստուիլ, նոր դարագլխին եւս պահելու համար արեւին տակ տեղ ունենալու, բայց մանաւանդ իբր պետութիւն ու ժողովուրդ պատուաւոր ապրելու, բարգաւաճելու ու հզօրանալու մեր յոյսը:

Նորայր Գարատաճեան

Բարեգործական Եւ Եռագոյնը

Ոլորովին աւելորդ էր, որ հայրենի կառավարութիւնը պաշտօնապէս ճանչնար հայ հանրապետութեան եռագոյն կոչուած (կարմիր–կապոյտ–ծարիջագոյն) դրօշակը, ստեղծուած 1919–ի Յունիսին եւ որ ի զօրու մնաց մինչեւ 1920–ի Նոյեմբեր ամիսը, որովհետեւ, այդ դրօշակը թէ հայոց պատմութեան պատկառելի տասնեակ մը դրօշակներ, ազգային դրօշակներ են, որոնք արժանի են մեր մեծագոյն յարգանքին եւ պէտք չունին, երաշխաւորող հրամանագրերու:

Նմանապէս աւելորդ, տրուած ըլլալով, որ ոչ մէկ իրաւական կամ կանոնագրական փոփոխութիւն կը հաստատէ, ինչի Խ.Հայաստանի հանրապետութեան պաշտօնական դրօշակը կը շարունակէ մնալ միայն երկգոյն (կարմիր–կապոյտ–կարմիր) դրօշակը:

Սոյն կացութիւնը բանավէճ մը ստեղծած է գաղութիս մէջ: Բարեգործականի շուրջը, գիտնալու համար թէ այս վերջինը պէտք է, կամ ոչ գործածէ եռագոյնը ըլլայ ծածանող թէ կայուն վիճակի մէջ:

Իրրեւ առաջին նկատողութիւն, պէտք է յարգել, ամէն բանէ առաջ, արժանիքները օրէնսդրութեան, որ կ'արգիլէ օտար դրօշակներու գործածութիւնը, հողմախաղ ամբողջ տարածքին, արտօնելով օտար պետութիւններու պաշտօնական դրօշակներուն գործածութիւնը, միայն մի քանի պարագաներու մէջ, ինչպիսին են՝ դիւանական պատուիրակութիւններու պարագան, անձնաւորութիւններու այցելութիւն, ազգային տօներ եւայլն, նախօրօք ստացուած արտօնութեամբը՝ արտաքին յարաբերութիւններու եւ կրօնքի նախարարութեան:

Սոյն տրամադրութիւնը առանց այլ եւ այլի կը յարգուի Ֆրանսա, Գերմանիա, Անգլիա, Սպանիա, Իտալիա եւ այլ երկիրներէ ներգաղթած, բոլոր հոսանքներուն կողմէ, բացի՝ մի քանի հայկական հաստատութիւններէ, որոնք այսպէս ապօրինի վերարերմունք կը ցուցաբերեն օրէնքին նկատմամբ:

Ցամենայն դէպս, Հ.Բ.Ը.Միութեան Կեդրոնական Ցանճախումբը, 1989–ին, Նիկոսիոյ (Կիպրոս) մէջ կայացած իր ատենապետներու ժողովին, որոշեց զգուշաւոր եռագոյնի գործածութենէն, յարգելով Բարեգործականի հիմնական սկզբունքը, որ կ'ըսէ՝ **«Հ.Բ.Ը.Մ.–ուղեգիծը կը մերժէ ամէն տիպի քաղաքական գործունէութիւն»:**

Ատենապետներու սոյն ժողովին այլ պատուիրակութիւններու կարգին կը մասնակցէր նաեւ տեղւոյս Հ.Բ.Ը.Մ.–ը, որուն ներկայացուցիչները էին պրոներ. Յովսէփ Եուսէֆեան եւ Վահրամ Հայրապետեան:

1990 Յունուարին, Լոս Անճելէսի (Ա.Մ.Ն.) մէջ, Հ.Բ.Ը.Մ.–ի Կրթական Ցանճախումբին կազմակերպած համագումարին, վերջին վաւերացուեցաւ սոյն որոշումը, որ կիրարկելի կը դառնար միութեան աշխարհատարած բոլոր կրթական հաստատութիւններուն համար:

Պուէնոս Այրէսի Մասնաճիւղը միշտ յարգալիր գտնուած է Միութեան կանոնագիր–ծրագրին, Կեդրոնական Ցանճախումբի որոշումներուն, ինչպէս նաեւ համագումարներու որոշումներուն նկատմամբ: Կասկած չկայ որ Բարեգործականի պէս տեմոքրաթիք հաստատութիւն մը, իր շարբերուն ընթացքին գործադաշտով՝ գիրք չէ ներկայացներ, որոնք իր մէջ սպրդելով, կը յաջողին համակրանք ստեղծել եւ ներգրաւել, մինչեւ որ հասնին դեկավարական դիրքերու: Ապահովելու համար օրինազանց կը գտնուին Բարեգործականի նուիրական օրէնքին կանոնները նկատմամբ, արտա–միութենական շահերու ի նպաստ:

Տարբեր շարժառիթներով, վերոնշեալ պարագաները պատահեցան անգամ մը, մասնաճիւղի մը մէջ, ուր պատասխանատուները չէին պատշաճի, մեղադրուեցան հանրային կարծիքին առջեւ եւ դրօնական Ցանճախումբը, սոյն սխալ արարքները սրբագրելու համար, վերաբերեցաւ ամենայն խստութեամբ:

Պատմաբաններու հետազօտութեան արդիւնքին համաձայն, մինչեւ Բարեգործականի հիմնադրութիւնը, Հայաստան ունեցաւ աւելի քան 20 դրօշակներ, որոնք կը ներկայացնէին տարբեր եւ երբեմն իրարու հակասող վարչակարգեր ու գաղափարախօսութիւններ:

1906–ին, երբ Պօղոս Նուպար կը հիմնէ արտասահմանի առաջին մեծ հաղաբաշխական կազմակերպութիւնը, երկու դրօշակներ կային հայրենի հողին վրայ, թուրք եւ ռուս: Ոչ մէկը այս երկուքէն հայկական էր, բայց մեր պապերու անձնաթուղթերը դրօշմուած էին, ըստ օսմանեան մահիկով, կամ՝ Ռոմանովներու կայսերական արծուով: Մինչեւ իսկ իրենց հագուստին վրայ, հայերը կը կրէին սոյն խորհրդանիշները, միջազգային–մարզական, քաղաքական կամ մշակութային հանդիպումներու իրենց մասնակցութեան առիթով:

Բարեգործականին երբեմ չի պարտադրուեցաւ այս անարգական վիճակը:

Գուցէ, եթէ վաղը հայ փաշիստներ ստանձնեն Երեւանի կառավարութիւնը, նախ քան Լենինկրատ երկրորդ անգամ անցնելու փորձը կատարելու, հաւանաբար, այս պարագային Բարեգործականը պիտի գործածէ՞ կնո խաչով (esvástica) դրօշմուած հայկական դրօշակ մը, կամ՝ միթէ երբեմ –անգամ մը– գործածե՞ց կարմիր դրօշակը, որ շուրջ 4 տասնամեակներ Հայաստանի մէջ ծածանեցաւ, երբ չունէին այսօրուան երկգոյն դրօշակը, իրրեւ պետութեան դրօշ:

(Շար. էջ 8)

Առաջնորդ Սրբազան Հօր Հրաժեշտի Պատարագը

Կիրակի, Յունիս 3-ին Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարի մէջ թեմիս Առաջնորդ Գրիգորիս Եպիսկոպոսը մատոյց իր հրաժեշտի Պատարագը: Նախապէս մամուլի մէջ հաղորդուած էր արդէն որ Վազգէն Ա. Վեհափառ Հայրապետը Առաջնորդ Սրբազանը Մայր Աթոռ կը կանչէ «կարեւոր պարտականութեան մը լծուելու համար»:

Ինչպէս միշտ, հաւատացեալներու խուռներամ բազմութիւն մը ներկայ էր Սրբազան Հօր Պատարագին, քանզի Սրբազանի ներկայութիւնն իսկ Մայր Տաճարին մէջ հմայք մը, քաշող ոյժ մը ունի: Առաւել եւս երբ կը լսես իր սաւուն գաւազան լեզուն, մեր խնկաբոյր հոգեւոր երգերուն մելամաղձոտ թրթիռները Սրբազան Հօր երկիւղած երգեցողութեան մէջ եւ մանաւանդ քարոզը, որուն մէջ կը ցոլանայ իր տարիները ուսումնառութեամբ լեցուցած բարձր իմացականութեան տէր մտաւորական հոգեւորական մը:

Քարոզի պահն է. հրաժեշտի քարոզ... Բոլորը մեծ լարումով կը սպասեն...

Գեղեցիկ զուգադիպութեամբ օրուայ հոգեւոր խորհուրդը Հոգեգալստեան տօնն է, իսկ բնաբանը՝ Յովհաննու Աւետարանին այն հատուածը, երբ Յիսուս հրաժեշտ կ'առնէ իր աշակերտներէն...

Ինչպէս շեշտեց Սրբազան Հայրը, Քրիստոսի յարութենէն 50 օր ետք, Հոգեգալստեան տօնով սկսած է քրիստոնէական եկեղեցիին գործունէութիւնը:

Հոգեգալստեան տօնին բովանդակութիւնը բացատրելով՝ Առաջնորդ Սրբազանը, որպէս Հայ Եկեղեցւոյ պաշտօնեայ մը, անդրադարձաւ Արժանթինի մէջ իր աշխատանքի ինը տարիներուն, որոնցմէ եօթը տարիները՝ որպէս թեմի Առաջնորդ:

Սրբազանը շեշտեց որ ինք աշխատած է անվտանգ պահել հայ եկեղեցւոյ կառոյցը՝ զերծ զանազան քաղաքական ազդեցութիւններէ, քանի որ ամէն եկեղեցի կառուցուած է Աւետարանի ճշմարտութիւններուն վրայ: Եկեղեցին մրցակից չէ քաղաքական ոյժերու: Բոլոր ժամանակներու համար ի զօրու են Քրիստոսի խօսքերը՝ «Տուք զկայսերն՝ կայսեր, զԱստուծոյն՝ Աստուծոյ» («Ինչ որ կը պատկանի կայսրին, տուէ՛ք կայսրին: Ինչ որ կը պատկանի Աստուծոյ, տուէ՛ք Աստուծոյ»):

Քրիստոսի օրերէն սկսեալ՝ քաղաքական ոյժե՛րը հակամարտութեան մէջ մտած են եկեղեցիին հետ եւ ոչ թէ եկեղեցին՝ քաղաքական ոյժերուն հետ: Հերովդէս եւ Պիղատոս հալածեցին Քրիստոսը, որովհետեւ անոր մէջ տեսան նոր ոյժ մը, որ կը տարբերէր իրենց ոյժէն: Բռնութիւն չճանչցող գերազանց ոյժ մը: Կարեւոր է նաեւ այն հանգամանքը, որ տարբեր են աշխարհիկ քաղաքական կազմակերպութիւններուն եւ եկեղեցիին բարոյական ըմբռնումները:

Ապա անցնելով այսօր Արժանթինի Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ խնդիրներուն, Սրբազան Հայրը շեշտեց որ Վաչէ Արքեպիսկոպոսի բարերար միջնորդութեամբ խաղաղութիւնը վերահաստատուեցաւ, սակայն արմատական լուծումը պէտք է ըլլայ յետագային, երբ գաղութի եկեղեցական վարչութեան անդամները նոր կանոնագրութիւն մը որդեգրեն Վազգէն Ա. Վեհափառին հետ գործակցաբար եւ մեր եկեղեցւոյ Գլուխ՝ Վազգէն Կաթողիկոսի հաւանութեամբ:

Հրաժեշտի քարոզը տեսակ մը հաշուետուութիւն էր: Սրբազանը շատ տեղին մէջ բերաւ սաղմոսերգուի «Փորձեա՛ զիս, Տէ՛ր, եւ քննեա՛» արտայայտութիւնը: Գոհութի՞ւն Աստուծոյ նրա առաջնորդութեան եօթը տարիները փոխըմբռնումի, համերաշխութեան եւ շինիչ մթնոլորտի մը մէջ անցան: Անշուշտ, պէտք չէ մոռնալ վարչութեան որոշ անդամներուն եւ Սրբազանին միջեւ վերջին շրջանին գոյութիւն ունեցող անհասկացողութիւնն ու լարուածութիւնը: Եւ քրիստոնէական անհուն անոխակալութեամբ Սրբազանը երկուստեք կոչ ըրաւ քննել ինքզինք եւ զղջալ մեղանչումին համար, քանզի «Կարելի՞ բան է որ մարդ ապրի եւ մեղք չգործէ»: Պէտք է մաքրուիլ, որովհետեւ եկեղեցին Աստուծոյ տունն է, հայ հաւատացեալին տունը: Անհատական հակամարտութիւններ կը վնասեն ընդհանուր գործին: Միւս կողմէ՝ Սրբազանը շեշտեց որ անհատներով չի պայմանաւորուիր եկեղեցւոյ գոյութիւնը: Ընհակառակն, եկեղեցին կայ, այդ պատճառով անոր շուրջը կը հաւաքուին վարչականներ եւ հոգեւորականներ: Սրբազանը ազդու կերպով յայտարարեց. **«Մեր եկեղեցին շնչող եւ ապրող եկեղեցի է: Թող ոչ ոք խոչընդոտներ յարուցէ այդ կառոյցին դէմ»:**

Քարոզի աւարտին յուզուած էր Սրբազան Հայրը, բայց որպէս իրաւ քրիստոնեայ քրիստոնէական ներողամտութեամբ յագեցած էին իր վերջին խօսքերը: Ան ըսաւ որ Մայր Աթոռ վերադառնալէ ետք, Լուսաւորիչի կառուցած խորանին առջեւ բազկատարած պիտի աղօթէ նաեւ Արժանթինի հայ գաղութին համար. յորդորեց որ հայ հաւատացեալները շարունակեն յաճախել եկեղեցի, քոլորուին նոր Առաջնորդին շուրջը: Եթէ զգան որ որեւէ բան կատարեալ չէ, թող համախորհուրդ եւ հաւաքաբար լուծեն կատարելագործումի հարցերը: Սրբազանը շեշտեց որ կը գնահատէ հայախօս այս գաղութը իր ազգային կուսակցութիւններով եւ զանազան կազմակերպութիւններով, որոնք իրենց նպաստը կը բերեն գաղութի հայապահպանումին:

Յուսանք որ արժանաւոր յաջորդ մը նստի առաջնորդական թափուր գահին:

Պատարագին ներկայ էր հայ կաթողիկէ համայնքի Առաջնորդ Վարդան Եպս. Պօղոսեանը:

Յաւարտ Ս. Պատարագի հաւատացեալները առիթ ունեցան Սրբազանէն հրաժեշտ առնելու Հայ Կեդրոն սրահին մէջ:

Ապա Առաջնորդարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն ի պատիւ Սրբազան Հօր:

Ցանուն հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ խօսեցաւ Առաջնորդ Սրբազան Վարդան Պօղոսեանը եւ Գրիգորիս Սրբազանին տուաւ յիշատակի նուէրներ:

Վարչութեան անունով Սրբազանի գործունէութիւնը բարձր գնահատեց վարչութեան ատենապետ պրն. Սէֆէրեանը:

Եկեղեցական դասի կողմէ խօսք առաւ Հայր Գիսակ Մուրատեանը:

Մ

Դոկտոր Սամուէլ Անթոսեան

Ողջերթի Ընթերիք Հ.Բ.Ը.Միութեան Մէջ

Սրբազան Հայրը Կը Շնորհաւորէ Այն Կազմակերպութիւններն Ու Մամուլը Որ Իր Կողքին Կեցան Վասն Արդարութեան Եւ Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ Պայծառութեան

Զորեքշաբթի, Մայիս 30-ին Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Պուէնոս Այրէսի վարչութիւնը հրաժեշտի ճաշկերոյթ տուաւ ի պատիւ Գրիգորիս Առաջնորդի:

Մարի Մանուկեան Հաստատութեան յարկի տակ հաւաքուած էին հարիւրէ աւելի հայորդիներ, որոնք կը ներկայացնէին գաղութիս ազգային կուսակցութիւնները ու կազմակերպութիւնները:

Բացման խօսք ըսաւ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ատենադպիր պրն. Ռուբէն Քէշիշեանը: Պրն. Վահրամ Հայրապետեանը, որ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Պուէնոս Այրէսի մասնաճիւղի ատենապետն է, ողջերթ մաղթեց Գրիգորիս Սրբազանին եւ ձեռամբ նախկին ատենապետ պրն. Մալխասեանի Սըրբազան Հօր յանձնուեցաւ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Պատուոյ Անդամի վկայագիր մը:

Սրբազանին ողջերթ մաղթեց նաեւ Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի աշխատակից Ռուբէն Աւետիսեանը, որ այս օրերուն հիւրընկալ Արժանթինի կը գտնուի:

Խօսը կը տրուի Գրիգորիս Սրբազանին: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց Բարեգործականի վարչութեան եւ ներկաներուն, որոնք իր պատուոյն ողջերթի ճաշկերոյթ կազմակերպեցին եւ հաւաքուեցան զինք պատուելու:

(Շար. էջ 9)

Սարդարապատը Իր Վճռական Դասերով

Գրեց՝ *Օհան Պոտրումեան*

Հայ ժողովուրդը երբեք այնքան աննպաստ պայմաններու մէջ չէր գտնուած, որքան 72 տարի առաջ, Մայիսի այդ օրերուն: Համայնակուլ անդունդի եզրին հասած էր մեր ժողովուրդը, նահանջելու տեղ չկար. կռնակը եկած էր պատին, յոյսի դռները գոցուած էին, բառարար զէնք չկար, սննդեղէն չկար, պետական կազմակերպութիւն չկար: Եւ ռազմական ամէն սկզբունք ու բաղաքական ամէն օրէնք կը թելադրէին անշուշտ, թէ հայութիւնը դատապարտուած էր կորստեան, սահմանուած էր ստոյգ մահուան: Ոչ ոք պիտի կրնար օգնել հայութեան, ոչ ոք պիտի կրնար փրկել զայն գորշ գայլի գիշատիչ երախէն, եւ շուտով Թալէաթ ի վիճակի պիտի ըլլար սոնձալու, թէ ամբողջացուցա՛ծ էր հայասպանութեան իր ծրագիրը եւ ի սպառ լուծած հայկական հարցը ի՛ր հասկցած ձեւով:

Իսկ Էնվէր փաշա ինչ կ'ըսէր այդ օրերուն. «Հայերը միշտ մեր թշնամիները եղած են եւ հանգիստ պիտի չթողուն մեր Անատոլուի ներսերը, աւելի լաւ է որ հիմնապէս բնաջնջուին ամրոջ ետեւ Կովկասի մէջ, ինչպէս բնաջնջուեցան Թուրքիոյ մէջ: Փոքրիկ Հայաստան մը պատճառ պիտի դառնայ որ միշտ ձգտի ընդարձակելու իր սահմանները եւ դառնայ յաւիտենական վտանգ Թուրքիոյ համար»:

Փաստօրէն ծրագիրը յստակ էր:

1918 թուականի Յունուարի 31-ին թրքական զօրքերը գրաւեցին Էրզնկան (Էրզնկան), Փետրուար 3-ին՝ Բաբերդը, Մարտ 12-ին՝ Կարինը (Էրզրում), Ապրիլ 5-ին՝ Մարիզամիշը: Միաժամանակ թրքական չորրորդ զօրաբանակի զօրքերը ուղղուեցան դէպի Վասպուրական, գրաւեցին Մուշը, Պիթլիսը, իսկ Ապրիլ 7-ին ներխուժեցին Վան քաղաքը: 1918-ի Փետրուարին Կարսը, Մայիս 16-ին Ալեքսանդրապոլը, եւ ամիջապէս կը պահանջէին որ իրենց յանձնուի Ալեքսանդրապոլ-Երեւան-Զուլֆա երկաթուղագիծը: Ալեքսանդրապոլի անկումը շատ աւելի աննպաստ դրութիւն մը ստեղծեց հայ ժողովուրդին համար, քան նոյնիսկ Էրզրումի կամ Կարսի անկումը:

Ալեքսանդրապոլը գրաւելէ ետք թուրքերը շարժեցան դէպի Երեւան ու Լոռի, որպէսզի յարձակէին Թիֆլիսի եւ Պաքուի վրայ:

Ալեքսանդրապոլի անկումը Թիֆլիսէն կտրուած Երեւանի համար տագնապալի կացութիւն ստեղծած էր: Զօր. Նազարբեկեան, Դիլիջանէն յուսահատական հեռագիր կը յղէր Թիֆլիսի Հայոց Ազգային Խորհուրդին, յայտնելով թէ ինք ոչ մէկ զինուոր ունի, ուստի եւ պէտք է ընդունիլ հաշտութեան որեւէ պայմանագիր: –Պաքուէն հայ պատուիրակներուն խորհուրդով Հ. Օհանջանեանը Երեւանի Ազգային Խորհուրդին կը հեռագրէր՝ առանց դիմադրութեան բաղաքը յանձնել թուրքերուն ողորմածութեան:

Այս որոշումին դէմ կը կանգնի բաղաքին ժողովուրդը եւ կ'որոշէ կռուիլ ու պաշտպանել բաղաքը: Ոտքի կ'ելլէ նաեւ բաղաքի շրջակայ գիւղերուն բնակչութիւնը: Կը ստեղծուին աշխարհազօրային ջոկատներ, որոնց մէջ կ'ընդգրկուին բազմահազար մարդիկ:

Հայկական ուժերը կը բաժնուին երկու մասի. առջինը կ'ուղղուի դէպի Բաշ-Ապարանի ճակատը, իսկ միւսը՝ Սարդարապատի դաշտը, Զօր. Դանիէլ Բէկ Փիրումեանի հրամանատարութեան ներքեւ: Զօրբերու ընդհանուր հրամանատարն էր Զօր. Սիլիկեանը:

Մինչ այդ թրքական բանակը կը յառաջանար ու Սուրմալուի կողմէն կը գրաւէր Սարդարապատ գիւղն ու կայարանը: Հայկական զօրամասերն ու աշխարհազօրայինները թեթեւ ընդհարումներէ ետք կը նահանջեն ու կը բոնեն նախօրօք պատրաստուած դիրքերը: Թշնամին դիմադրութեան չհանդիպելով՝ շարունակ առաջ կը շարժի ու կը մօտենայ էջմիածնին:

Այդ տագնապալից օրերուն Զօր. Սիլիկեան հեռագիրով մը խորհուրդ կու տայ Գէորգ Ե. Սուրբ Էնոքի կաթողիկոսին հեռանալ էջմիածնէն եւ բաշուիլ երկրին ներսերը: Սակայն Կաթողիկոսը ամուր կանգնած կը մնայ երկրին հոգեպաշտպանութեան տեսակէտին վրայ եւ կը յայտարարէ. «Եթէ հայոց զօրքը կը հրաժարի եւ կամ չի կրնար պաշտպան կանգնիլ այս սուրբ վայրին», ապա ինքը՝ Հայոց Հայրապետը «մինակը սուր կը վերցնէ եւ կ'իյնար Մայր Տաճարին Գաւիթին մէջ, բայց չի հեռանար պապերէն ասանդ մնացած Մայր Աթոռէն»: Եւ Վեհարանէն իջնելով Մայր Տաճար, Վեհը կ'աղօթէ: Մայր Տաճարին զանգերը կը սկսին ղօղանջել: Շուտով ամրոջ կը ձայնակցին շրջանի բոլոր եկեղեցիներուն զանգերը, եւ Մայիս 22-29, ութ օր շարունակ, Արագածի երկու լանջերէն մինչեւ Արաքս, Սեւանէն մինչեւ Սարդարապատ, անդադար բոլոր եկեղեցիներուն զանգերը կը ղօղանջեն եւ սրբազան մարտի կը կանչեն ամբողջ հայ ժողովուրդը:

Արդարեւ, միայն հրաշք մը պիտի կրնար փրկել հայ ժողովուրդը ստոյգ մահուընէ: Եւ այդ հրաշքը պատահեցաւ:

Մէկ շունչ մէկ հոգի՝ ոտքի կանգնեցաւ ամբողջ հայ ժողովուրդը, ծերով-երիտասարդով, մեծով-պզտիկով, կիներով-կղերականով, չէզոքով-կուսակցականով: Ամբողջ ժողովուրդը եղաւ բանակ, եւ իւրաքանչիւր հայ եղաւ ամրախարիսխ ժայռ՝ որ նահանջել չի գիտեր, որ չի փշրուիր, որ չ'ընկճուիր: Սասունցի Դաւիթ դարձած հայ ժողովուրդը վերցուց իր քուր-կեծակին ու ջարդեց անիծեալ դունչը Գորշ Գայլին, զսպեց գազանը Այրարատեան դաշտին մէջ, Արագածի փէշերուն ու Բազումի կիրճերուն մէջ, եւ անոր պարտադրեց իր կամքը, գոյատեւելու իր իրաւունքը:

Գնդապետ Փիրումեանի հրամանատարութեամբ հայոց ուժերը 1918 Մայիս 22-ին կ'անցնեն հակայարձակման եւ վճռական գրոհով մը կ'ազատագրեն Սարդարապատը: Զարդուած թշնամին ետ շպրտուած էր: Այս առաջին լուրջ յաջողութիւնը կ'ոգեւորէ հայոց զօրքը, եւ մեծ թափ կը ստանայ սկսած համաժողովրդական ճակատամարտը:

(Շար.2)

Հայաստանի Ընտրութիւնները

Ժողովուրդը Կը Մասնակցի 55% Համեմատութեամբ

Մայիս 20-ին Հայաստանի մէջ կայացած խորհրդարանական ընտրութիւններուն մասնակցած է միայն ժողովուրդին 55 տոկոսը: Բացականերու նման հսկայ թիւ մը պատճառ եղած է, որ շատ մը տեղեր ընտրութիւնները օրինական չնկատուին, քանի Սահմանադրութեան համաձայն, քուէարկելու իրաւունք ունեցողներու կէսէն աւելին պէտք է մասնակցին իրենց չրջանի ընտրութիւններուն: Անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ուրեմն, որ յառաջիկայի տեղի ունենան երկրորդ եւ համեմատական երրորդ ընտրութիւնները:

Ընտրութիւններու կեդրոնական ընտրական ծանձնաժողովին մէկ հաղորդումով, կը պարզուի որ 219 ընտրական չրջաններէն (ընդհանուրը՝ 259) ստացուած լուրերու համաձայն, ընտրութիւններ օրինական (մասնացողները 50% աւելի) նկատուած են 150 չրջաններուն մէջ, որոնցմէ՝ 29-ը՝ Երեւանի մէջ: 74 չրջաններուն մէջ ընտրուած են երեսփոխաններ, որոնցմէ 13-ը՝ Երեւան: Ընտրութիւններ կայացած չեն (քուէարկողներուն թիւը կէսէն պակաս նկատուելով) 69 չրջաններուն մէջ, որոնցմէ՝ 56-ը Երեւան: Ընտրութիւններուն վերաբերեալ մնացեալ 40 չրջաններէն դեռ տեղեկութիւններ չեն ստացած:

Այս առաջին ընտրութեան արդիւնքով յայտնի դարձած են կարգ մը մեծ պատերազմներու եւ յաղթականներու պարտեալներու եւ յաղթականներու անունները: Պարտուածներու չարքին կը գտնուին Վարչապետ Վազգէն Մարգարեանց եւ երեւանի Քաղաքապետ Արտաշէս Գեղամեան: Շահած է Ա. Գարտուղեալ Վլադիմիր Մովսիսեան: Լայն մեծամասնութեամբ ընտրուած է Հայաստանի փոխ-Նախագահնէրէն՝ Ռաֆայէլ Ղազարեան: Ընտրուած են նաեւ Հայոց Համազգային Շարժումին շատ մը ղեկավարներ: Ընտրեալներու չարքին որոնց կարգին՝ Վազգէն Մանուկեան, Վանօ Սիրադեղեան, Ռաֆայէլ Իշխանեան, Բաբգէն Արաքցեան, Խաչիկ Ստամպոլցեան: Յաղթանակած են Իկրր Մուրատեան, Վարդգէս Պետրոսեան, Արքատի Մանուկեարով:

Արցախի մէջ հայ բնակչութիւնը ընտրութիւններուն մասնակցած է զանգուածաբար, չորրի 95 տոկոսով, հակառակ զինուրական հրամանատար Սաֆրոնովի ձեռք առած բոլոր կանխարիլոցներուն եւ արգելքներուն, որ Արցախ չմասնակցի Հայաստանի ընտրութիւններուն:

Բարեգործական Եւ Եռագոյնը (Շար. 6-րդ Էջէն)

Մեր Մայր Հայրենիքը կ'ապրի այսօր, դժնդակ օրեր: Կորպաչեվի առաջ մղած գաղափարներուն շղթայազերծումը, հնարաւորութիւն տուաւ իշխանութեան մարմաչով ճամբայ ելած պատեհապաշտներու, որ ծայրայեղ-ազգայնամոլութեան յատուկ պատճառաբանութիւններ կը գործածեն, առանց հաշուի առնելու տնտեսական-զինուրական կարելիութիւնները՝ բնական հարստութիւններէ զուրկ եւ 100 միլիոնը հասնող բշնամիներով շրջապատուած, հողամասի մը, ուր այս վերջիններս դարձնակալ կը սպասեն մեր սահմաններուն գրեթէ 80% երկայնքին վրայ:

Բռնատիրութենէն ռամկավարութիւն անցնումը մաս կը կազմէ սոյն անձկութիւններուն:

Բարեգործականը կրցեր է միշտ վեր մնալ ազգային-միջազգային բաղաքականութեան մարմաչով վերիվայրումներէն:

Ահա՛ թէ ինչու մենք, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը կ'ողջունենք համազգային աշխարհատարած Բարեգործականը՝ հաղորդական կացութիւններու առջեւ իր կեցուածքը անփոփոխ պահելուն համար:

Համոզուած ենք նաեւ, որ ղեկավարութիւնը եւ մասնաճիւղերու անդամական շարքերը պիտի արթնին հանդիսանան որեւէ խորհրդական փորձի մը դէմ, որ կրնայ կատարել պատասխանատու մը:

Անկասկած, ամենէ իմաստուն գործելակերպը՝ Արժանթինի Օրենսդրութիւնն է, որ կը հաստատէ օտար պաշտօնական-պետական դրօշակներու գործածութիւնը յատուկ պարագաներու մէջ միմիայն: Պարագաներ, զորս դարձեալ նոյն օրէնքը կը սահմանէ:

Օգտակար Արշաւ Մը՝ Վասն Աղիտահար Հայրենիքի

Տեղւոյս Հ.Բ.Ը.Մ.-ի վարչութիւնը կազմակերպած էր, անցեալ Ուրբաթ, Յունիս 1-ին, երեկոյեան ժամը 9-ին, Միութեան Կեդրոնին մէջ, մտերմիկ հաւաքոյթ-ճաշկերոյթ մը, որուն հրաւիրած էր Թէէեան Մշակ· Միութեան եւ «Սարտարապատ» Պաշտօնաթերթի վարչութիւնը:

Բարեկամներու եւ համակիրներու հանդիպումը տեղի ունեցաւ սիրալիր մթնոլորտի մը մէջ, ուր կեդրոնական դեր վիճակուած էր պր· Ռուբէն Աւետիսեանի՝ Սփիւռհայաստեան հետ Մշակութային Կապի կոմիտէի ընտրուղարին:

Երեւան եկաւ, որ մեր սիրելի ու համակրելի Ռուբիկը հանդարտ ու անկեղծ խօսելու իր արժանիքին առընթեր, ունի նաեւ վարպետ խոհարարի տաղանդը, իրեն փոխանցուած իբրեւ ընտանեկան աւանդութիւն իր մօրմէն, "որ հաւատացեալ հայ մայր, միշտ կը խաչակնքէ իր պատրաստած կերակուրներուն վրայ":

Ռուբիկին պատրաստած «Հարիսա»յին հետ հրամցուեցաւ նաեւ Միութեան Տիկնանց Յանձնախումբին պատրաստած համադամ կերակուրը:

Հաճելի էր երեկոն, տեղւոյս Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ատենապետ՝ պր· Վահրամ Հայրապետեան խօսք առաւ Ռուբիկին, որ ակնարկելով Հայաստանի ներկայ իրադրութեան, ընդգծեց Մշակութային Կապի կոմիտէյի մաքուր ու օգտակար դերակատարութիւնը, իրաւ եւ առողջ հայրենասիրութեան տեսակէտով:

Ընկերներ Միհրան Սարաֆեան, Տաճիէլ Եուսէֆեան եւ Նորայր Գարատաճեան յաջորդաբար առաջարկեցին, որ պր· Վահան Գալֆայեան վարէ «դամատա»յի պաշտօնը: Առաջարկ՝ որ ընդունուեցաւ բոլորէն:

Պր· Գալֆայեան դիպուկ ակնարկով մը, շեշտեց, թէ անհրաժեշտ է անմիջական օգնութիւն հասցնել աղիտահար հայրենիքի մեր եղբայրներուն:

«Կ'առաջարկեմ այս սեղանէն, որ այս պահուս իսկ, ձեռնարկենք նուիրատուութեան արշաւի մը: Թո՛ղ որ իւրաքանչիւրս կարի մինչեւյ մը նուիրէ հայ ընտանիքի մը» ըսելով, աւելցուց, թէ իմ առաջին նուիրատուն է:

Հ.Բ.Ը.Մ.-ի կեդրոնական վարչութեան անդամ պր· Յովսէփ Նուէֆեան խօսեցաւ պատշաճօրէն ու մանրամասնութեամբ գաղութիս օգտակար նուիրատուութեան եւ նուիրատուներուն ու նաեւ հայրենիքի մէջ ցարդ կատարուած ներդրումներուն մասին: Ապա՝ խօսք առաւ ընկ· Նահապետ Նահապետեան, որ երկրորդեց պր· Վ· Գալֆայեանի բերած առաջարկը, ծանրացաւ անոր դրական կողմին վրայ, եւ շեշտելով թէ՝ համագաղութային օգնութեան գործին առընթեր, գիտնգիկ երեւոյթ է նաեւ ընկատել անմիջական օժանդակութեան գործունէութիւն եւ այսպէս 8 հոգի, որոնց անուններն պիտի հրատարակենք ապագայ նուիրատուներու անուններուն հետ, խոստացան մէկական կարի մինչեւյ նուիրել:

Խօսք առին նաեւ ընկերներ՝ Հայկ Շահինեան, որ ծանրացաւ Հայաստանի ներկայ անկայունութեան վրայ, Արմանտօ Պալասանեան հարցումներ ըրաւ հայրենիք-արտասահմանեան առեւտրական կապերու ստեղծման հնարաւորութիւններուն շուրջ:

Պաշտօնաթերթիս խմբագիր ընկ· Նորայր Գարատաճեան համապարփակ ակնարկ մը ընտելով հայրենի ներկայ իրադրութեան վերաբերեալ, ըսաւ թէ «ժխտական ու տխուր է անոր պարզած պատկերը, այսօր հայրենի թատերաբեմը խռովող այս երեւոյթին պատասխանատուութիւնը՝ մեծ մասամբ կը ծանրանայ սուսկի պէս անող, բազմատասնեակ միութիւններու դեկավարութեան վրայ, որոնք իրենց Քրեմլինի դէմ գրգռած հակահայկական ընդվզումներուն դէմ գրգռած հակա-խորհրդային անպատասխանատու արարքներուն դէմ եւ ելոյթներուն մէջ, կը յարձակին մանաւանդ, արդէն իսկ հեղինակութիւն պահող հայրենի պետութեան դէմ եւ այսպէս առաւել նուազ կը բարդացնեն հայրենի ճգնաժամը, ստեղծելով անհրաժեշտութեան մը անկազմակերպութեան տխուր պատկեր մը:

Հայրենիքը հրաւիրած ունի արտասահմանեան պահանջները, որ համերաշխ պահէ իր շարքերը: Եւ այդ համերաշխութիւնը գիտական, զօրաւոր ու ճշմարիտ հիմքերու վրայ ամրապնդելու գծով, մասնաւոր ջանք կը թափեն հայ երեք կուսակցութիւնները եւ յուսադրիչ են ցարդ տարուած աշխատանքները: Այժմ մենք մեր կարգին կը պահանջենք մեր հայրենիքէն, որ միացնէ իր շարքերը, թէ՛ յայտարարի բերելով, թէ 2-3 միութիւններու վերածելով, այն բազմատասնեակ միութիւնները, որոնք որոշ բացառութեամբ բոլորն ալ միեւնոյն ընդհատակը կը հետապնդեն: Բայց մանաւանդ կը պահանջենք, թէ չի վտանգեն այն փոքրիկ հողաշերտը որ, որքան իրենց, նոյնքան ալ ամբողջ հայութեան կը պատկանի, ուր տակաւին չէ չորցած մեր սուրբ նահատակներուն թափած արիւնը: Թող չըսեն մեզի, թէ արտասահմանի իրենց հայ եղբայրները տասնեակ հազար ֆիլօմթր հայրենիքէն հետու ըլլալուն պատճառաւ, իրենց չափ չեն կրնար ըմբռնել իրադարձութիւններուն իրա՛ւ տարողութիւնը, իմաստն ու անդրադարձը:

Լոյսի եւ հաղորդակցութեան դարուս մէջ նման վարկած մը պաշտպանել իմաստութիւն չէ: Մենք կը տեսնենք ներկայ թէ՛ ապագայ վտանգները, գուցէ աւելի յստակօրէն քան իրենք մեր հայրենի հողին վրայ, հետեւաբար, իրաւունքն ու պարտականութիւնը ունինք մեր առողջ կարծիքը տալու: Կը յուսանք, որ եղբայրական ոգիով մտիկ ընեն մեզ, պարտաւոր ենք իրենց տալու դրական գործնական մեր օժանդակութիւնը, մեր բոլոր տնտեսական եւ այլ կարելիութիւնները ի սպաս դնելով հայրենիքի փրկութեան ու վերելքին:

Ապա՝ պր· Գալֆայեան փակեց երեկոյթը շեշտելով, անպատասխանատու արարքներով ու ելոյթներով հայրենիքը վտանգելէ հեռու մնալու հրամայականը:

Երեկոն վերջացաւ: Ներկաները հրաժեշտ առին իրարմէ հայրենիքի օգնութեան համար սկսած նուիրատուութիւնը առաջ մղելու համաձայնութեամբ:

Նորայր Գարատաճեան

Խնդակցութիւն

Ուրախութեամբ կ'իմանանք թէ Պաշտօնաթերթիս բարեկամներէն Տէր եւ Տիկ· Անթոնիո եւ Միրթա (Գիրպասեան) Սարաֆեաններ թախտաւորուած են աղջիկ զաւակով մը, որ անուանուած է **Մարիճա Լուսիճէ:**

«Սարտարապատ» ջերմ շնորհաւորութիւններ կը մաղթէ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի Հարաւ-Ամերիկայի Երիտասարդաց Լիկայի ատենապետ՝ Պր· Անթոնիո Սարաֆեանին եւ ազնուաբոյս Տիկնոջ՝ Միրթային, ինչպէս նաեւ նորածինին Մեծ Հայրերուն՝ Տէր եւ Տիկ· Արաբել եւ Նուարդ Գիրպասեաններուն եւ Տէր եւ Տիկ· Խորէն ու Ռոսա Սարաֆեաններուն:

Ողջերթի Ընթերիք...

(Շար. էջ 7-էն)

Սրբազանը շեշտեց որ գոհունակութիւն կու տայ Աստուծոյ որ այս հայախօս ու լաւ գաղութին մէջ աշխատելու առիթը տուաւ իրեն: Տխուր է բաժանումի պահը, ի՜նչ արագ անցան ինը տարիները: Սակայն մխիթարելու պատճառ ալ կայ: Եթէ տարիները շուտ անցան, ապա լեցուն տարիներ էին···

Հոգեւորական մը իր ամբողջ կեանքը հո՛ն անցնելու համար տեղ մը չի ղրկուիր: Իսկ իր պարագային Գրիգորիս Սրբազանը շեշտեց որ ի տես մեր հայրենիքին մէջ վերջին տարիներուն Հայ Եկեղեցիին ընծեռնուած հնարաւորութիւններուն, իր խղճին հանգիստ չէր որ հայրենիքի վերաշինութեան իր բաժինը չի բերէր, մանաւանդ որ յումպէտս ժամանակ կը վատնէր վերջին երկու տարիներուն իր եւ վարչութեան միջեւ ստեղծուած հակամարտութեան պատճառով:

Գրիգորիս Սրբազանը շեշտեց Հայ Եկեղեցիին կարեւորութիւնը հայ կեանքէն ներս: Հայ Եկեղեցին կը ներշնչուի աւետարանական ճշմարտութիւններէն եւ հայոց պատմութենէն:

Պատահական չէ որ Հայաստանի համար այս տագնապալի օրերուն ամէնէն ճիշդ խօսքը Հայ Եկեղեցին կը բերէ:

Սրբազանը դիտել կու տայ որ կը սխալի ան, որ Հայ Եկեղեցին հայ կեանքէն ներս երկրորդական կարեւորութիւն ունեցող մարմին մը կը սեպէ: Ան արջի ծառայութիւն կը մատուցանէ եւ կը զրկէ հայ ժողովուրդը իր մայրական գիրկէն:

Սրբազանը յորդորեց որ իր մեկնումէն ետք ալ չզլանան եկեղեցի յաճախել եւ բոլորուին օրուայ Առաջնորդին շուրջը: Եկեղեցին կ'ապրի այնքան ատեն, որ հայ գաղութը ազգային եւ քրիստոնէական նախանձախնդրութեամբ կ'ապրի, յորդորեց Սրբազանը:

Իր ելոյթի աւարտին Սրբազանը շնորհակալութիւն յայտնեց Արժանիքի ամբողջ հայ գաղութին, հարիւր հազարանոց հայախօս եւ եկեղեցասէր գաղութին:

Ան շնորհակալութիւն յայտնեց գաղութի բոլոր այն կազմակերպութիւններուն, որոնք գործակցեցան իրեն հետ եկեղեցւոյ կառոյցը զերծ պահելու քաղաքական ազդեցութիւններէ եւ ի նպաստ հայակերտումի, նաեւ մամուլին, որոնք պաշտպանեցին հայ եկեղեցւոյ շահերը զանազան ոտնձգութիւններէ:

Սրբազանը ի մասնաւորի շնորհակալութիւն յայտնեց Բարեգործականի Պուէնոս Այրէսի մասնաճիւղին: Ան նորէն շեշտեց Բարեգործականի անփոխարինելի դերը հայ սփիւռքի մէջ մեր կեանքի բոլոր բնագաւառներուն մէջ:

Օրերս Գրիգորիս Սրբազանը կը վերադառնայ Հայաստան, Մայր Աթոռ իր իմացական կարողութիւններն ու հայ եկեղեցւոյ հոգեւորականի նախանձախնդրութիւնն ու փորձառութիւնը ի սպաս դնելու մեր հայրենիքի վերակառուցումի մեծ գործին:

Բարի ճանապա՛րհ կը մաղթենք մեր արժանաւոր հոգեւորականին:

Տօն Հայրենի

Գրեց՝ Օհան Պոտրումեան

Կը յուզուիմ՝ յուզումներու ամէնէն անբացատրելիով, տեսնե-լով քու մէջ յաղթանակը:

Ցաղթական՝ այնքան պարտութիւններէ յետոյ...

Քու գոյութիւնդ որ հազարամեակներու ահռելի անջրպետն է անցեր, ինքնին յաղթանակ մըն է:

Դարէ ի դար երկարող ճամբուդ ամէն մէկ դարձուածքին, դարանակալ աշխարհակալներ՝ու բռնապետներ ուզեցին բնաջնջել քեզ ի սպառ:

Հազարամեակներ քալեցիր սուի ու արեան ծովերէ, սակայն չկորսնցուցիր ինքնութիւնդ ու չարունակելով ուղիդ եկար ու հասար եւ ըսիր մեծ խօսքդ.

— Ներկայ...

Դուն լեռնաշխարհի հպարտ բնակիչ, պաշտեցիր ամէն բանէ վեր ազատութիւնը: Հայկական դիւցազնավէպը երկնեցիր այնպիսի դարաշրջանի մը երբ սարկութիւնը աշխարհի օրէնքն էր:

Աստուածացուցիր Գեղեցկութիւնը, որովհետեւ կը հաւատայիր անմահութեանը գեղեցկութեան եւ անպարտելիութեանը ասպետականութեան:

Աստուածացուցիր մայրութիւնը, որովհետեւ ամէն կնոջ մէջ տեսար չուշանափայլ ու ամօթխած Անահիտին պատկերը: Աշխարհ հիացումով դիտեց քու ընտանեկան բոյնդ:

Ջունեցար պաշտամունքը բիրտ ուժին, եւ եթէ պրկեցիր աղեղդ աշխարհէ աշխարհ ու դղրդացուցիր պահ մը Արեւելքն ու Արեւմուտքը, ատիկա պարզապէս խորտակելու համար էր զոհողութիւնը եւ ամբարտաւանութիւնը:

Դարեր չարունակ չղթաներ դրին Զեռքերուդ ու կարծեցին թէ նուաճած են քեզ միանգամ ընդ միշտ:

Բայց ահա տառապած հանճարդ, դուրս ժայթքեց նոր հրաշալիք մը՝ Մեսրոպեան սրբաւանդ գիրն ու Ոսկեդարեան գրականութիւնը: Հաւերժական այդ գրահներով գրագարաններ լեցուցիր, կանգնեցիր համալսարաններ, զմայլելի տաճարներ, այնպիսի ժամանակաշրջանի մը, այժմեան քաղաքակիրթ ժողովուրդներէն չատեր անտառաբնակներ էին:

Ու հակառակ հազարամեայ ահռելի հալածանքներուդ, նախանձայուզօրէն պահպանեցիր մշակոյթի գանձերդ, գանձեր՝ որոնցմով այժմ ալ ինքզինք հպարտ պիտի զգար որեւէ քաղաքակիրթ ժողովուրդ:

Հայրենի աշխարհէն վտարանդի՝ դուն սակայն բարգաւաճում տուիր քեզ հիւրընկալող երկիրներուն: Ուր որ գտնուեցար, ակնարկդ չհեռացաւ երբէք յաւիտենական Մասիսէն:

Ու հիմա ճակատդ բարձր ու կուրծքդ հաւատքով զրահուած, կոթողուած ես Արագածիդ տակ իբրեւ տէր ու տիրուհի:

Վերաշինեցիր հայրենասէր երկիրդ աւերակները: Անապատները վերածեցիր ցորենաշատ դաշտերու, քարքարուտները անծայրածիր մրգատունկներու:

Արդ, երբ կը տեսնեմ քեզ, որ կ'ընթանաս ահա պարկեշտութեամբ հպարտ, կը թրթռայ հոգիիս մէջ հոգիները մեր միլիոնաւոր նախնիքներուն, կը մնայ հիացիկ ու երազուն:

Ամէն հայ մէկ մասնիկն է Հերոսութեան, ամէն հայ մասնիկ մըն է հերոսական Հայաստանի:

Առաջնորդ Սրբազան Հօր Վերջին Այցը Գորտոպա

Մայիս 27-ի կիրակին յիշատակելի օր մը պիտի մնայ Գորտոպահայութեան հաւատացեալներու մէջ: Շաբաթ Մայիս 26-ի յետ միջօրէին Սրբազան Հայրը ընկերակցութեամբ Հայր Մխիթար Գուտուսեանի ժամանեց Գորտոպա· իր վերջին հովուական այցելութիւնը տալու իր սիրեցեալ հօտին: Կիրակի առաւօտուն խուռներամ հաւատացեալներու բազմութիւն մը լեցուցած էր գաղութին Ս.Գէորգ եկեղեցին, միասնաբար աղօթելու եւ իր երախտագիտական զգացումները յայտնելու Սրբազան Հօր, որ հօթը տարիներ հովուեց Արժանթինահայոց թեմը: Հայր Մխիթար քաղցրահունչ ձայնով պատարագեց· օրը դարձաւ առաւել նշանակելի, երբ Սրբազան Հայրը դպիր ձեռնադրեց եկեղեցասէր երկու տղաք. Մարթին Սիմոնեան եւ Միկել-Անխել Անալեան, Եկեղեցւոյ սպասաւորութեան համար: Իսկ Սուրբ Սեղանի սպասաւորութեան համար, Կիրակնօրեայ դպրոցի տեսուչ Խուան Գարլոս Մերտինեանը Սարկաւագ ձեռնադրեց: Նորընծան ծիսագիտութեան եւ շարականագիտութեան յատուկ վարժութիւններու հետեւելէ ետք, մօտ ապագային պիտի նուիրուի Եկեղեցւոյս ծառայութեան:

Դրուատելի է նորընծայ Սարկաւագին կամաւոր յանձնառութիւնը որ իր պաշտօնին ծանրութեան եւ կարեւորութեան լրիւ գիտակցութիւնը ունի· յատկանշական է նաեւ այն պարագան թէ ան Գորտոպա ծնած հայորդի մըն է որ իր անհատական ջանքերով գլխաւորաբար ձեռք ձգած է հայերէնի ու եկեղեցագիտութեան որոշ մակարդակ: Ան վեց տարիէ ի վեր արդէն Եկեղեցւոյս ներկայացուցիչն է Միջ-եկեղեցական (ecuménico) շարժումի մօտ: Աւելորդ չէ նշել նաեւ որ ան յաջողած եւ սիրուած վաճառական մըն է, ու համալսարանաւարտ փաստաբան:

Ցաջողութեան սրտագին մաղթանքներ Գրիգորիս Սրբազան Հօր՝ իր հոգեւոր ծառայութեան նոր հանգրուանի սեմին: Բարեյաջող ապագայ Մխիթար Աբեղայ Գուտուսեանին: Ծառայութեան բեղմնաւոր տարիներ նորընծայ Սարկաւագին:

Հոգեւոր Հովիւ
Մայիս 30, 1990

Հայրենի Երգահան Յարութիւն Տալլալեան Յանկարծամահ

Երգեհոնահար Պերճ Ժամկոչեանէն ցաւով իմացանք հայրենի տաղանդաւոր երգահան Յարութիւն Տալլալեանի մահը, որ տեղի ունեցած է 24 Ապրիլին, սրտի տագնապէ: Տալլալեան կը տառապէր շաքարախտէ: Ամերիկահայ երգեհոնահարը, որ արտասահմանի մէջ Տալլալեանի անունին տարածման մէջ կարեւոր դեր ունեցած է, Երեւան կը գտնուէր Մեծ Եղեռնի 75ամեակին առթիւ:

Տալլալեանի երկու տարբեր ստեղծագործութիւնները «Կոմիտաս» եւ «Թոփափճինք» պոստոնահայութեան ծանօթ են, անոնք մաս կազմած ըլլալով Սիմֆոնովա Լարային նուագախումբի յայտագիրներուն:

Տալլալեանի մահուան առթիւ գրած իր մէկ յօդուածով, Ժամկոչեան կը պատմէ թէ ինչպէս հանգուցեալ երգահանը ստեղծագործած էր երգեհոնի համար իր «Յաղթական Ռեքիւմը» եւ զայն ձօնած Ժամկոչեանի: Ամերիկահայ արուեստագէտը, որ ցարդ 30 անգամ Հայաստան գացած է, Տալլալեանի իւրայատուկ տաղանդին եւ ոգիէն թելադրուած կ'առաջարկէ որ ան երգեհոնի համար կտոր մը ստեղծագործէ: Երբ Տալլալեան կը հարցնէ թէ «ինչ՞ տեսակ կտոր կ'ուզես», պատասխանը կ'ըլլայ «Եղեռնը»: Թուական՝ 1984:

Ժամկոչեան կը շարունակէ երբ Մեթուհինի (Մեսեչուսէց նահանգ) հոյակապ երգեհոնին վրայ «Յաղթական Ռեքիւմ» մեկնաբանութեան առթիւ ներկայ գտնուելու հրաւէր ուղարկած էր Տալլալեանի եւ իր կնոջ. հրաւէրը կտրուկ մերժուած էր. թէ խանութիւններուն կողմէ, այն պատճառաբանութեամբ որ... Ամերիկա վիզա չէր ուզած տալ խորհրդային երգահանին:

Տարաբախտ երգահանին թաղման կարգը տեղի ունեցած է 25 Ապրիլին Գեղարուեստից դպրոցը: Նոյն օրերուն, Ֆիլհարմոնիքի սրահը Ժամկոչեան իր համերգին յայտագրին մէջ ներառած է Տալլալեանի վերոնշեալ գործը:

1915 — Յունիս 15 — 1990

Հնչակեան Քառն Կախաղաններու 75ամեակ

Հայ Ժողովուրդի Ազգային-Ազատագրական Պայքարի ռահվիրաներէն՝ Անմահանուն Քառն Կախաղաններու 75-ամեակին առիթով, Շարժում Մշակութային Միութեան նախաձեռնութեամբ եւ կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենան հետեւեալ ոգեկոչական ձեռնարկները.

Ոգեկոչական-Ակադեմական Երեկոյ
Ուրբաթ, 15 Յունիս 1990, ժամը 21·30-ին,
Շարժում Մշակութային Միութեան Կեդրոնատեղիին մէջ -Մալապիա 1287:

Կը դասախօսէն՝
Պատմաբան Տոքթ. ՓԱՍՔՈՒԱԼ ՕՀԱՆԵԱՆ -ապաներէն-
Խմբագիր Գրն. ՍԱՄՕ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ -հայերէն

Գեղարուեստական պաշտօնական յատուկ յայտագիր մը կը ներկայացնեն Արուեստագէտներ՝ Գալուստ Ճանըզեան եւ Սարգիս Մուշեղեան

Հոգեհանգիստ եւ Մատաղ
Կիրակի, 1 Յուլիս 1990
ժամը 11·00-ին, Հոգեհանգստեան յատուկ արարողութիւն, Ս.Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ:
ժամը 13·00-ին, Մատաղաձաշ Շարժում Մշակ· Միութեան կեդրոնական տեղիին մէջ -Մալապիա 1287-:

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութիւնը անխտիր իր մասնակցութիւնը բերելու Քառն Անմահ Հերոսներու յիշատակի պանծացման նուիրուած ոգեկոչական ձեռնարկներուն եւ արարողութեանց:

Մեր Խօսքը

Պրիւքսէլի Հանդիպման Առիթով

Հայ մամուլի ընթերցողները արդէն տեղեակ են, թէ վերջերս (Մայիս 6) Պրիւքսէլի մէջ հիմնուեցաւ հայ եկեղեցի մը, որուն օծումը կատարող Ամենայն Հայոց Հայրապետը իր կողքին հրաւիրեր էր նաեւ Կիլիկեան Աթոռի Գարեգին Բ. Կաթողիկոսը։

Ազնուական հայու մը՝ Խաչիկ Խաչոկովի նուիրատուութեամբ կառուցուած այս կաթողիկէն կու գայ լրացնելու ազգային-հոգեկան պահանջք մը՝ եւրոպական ոստաններու մէջ հետզհետէ ստուարացող հայ զանգուածներուն մօտ։ Այս շատ գեղեցիկ երեւոյթը կրկնակ կերպով գեղեցկացած էր անով, որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն էր զայն օծողը, իր կողքին ունենալով աննախընթաց ներկայութիւնը Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին։

Ամբողջ երեսունհինգ տարի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութեան հակադրուելէ յետոյ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հեղինակութիւնը վարկաբեկելէ, զարաւոր իրաւասութիւնները ոտնակոխելէ եւ անոր աշխարհագրական ու հոգեւոր սահմաններէն ներս աններելի եւ անընդունելի ոտնձգութիւններ կատարելէ յետոյ, Կիլիկիան Աթոռին վերջին զահակալին՝ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսին չուրջ երկու տարիէ ի վեր ցուցաբերած մերձեցման փորձերը որքան զարմանք ու կասկած յարուցին, նոյնքան եւ աւելի բարեմիտ ակնկալութիւններ արթնցուցին սփիւռքի հայ զանգուածներուն մօտ, որոնք անձկանօք սպասեցին մերձեցման քայլերուն դրական ու չօշափելի արդիւնքով պսակուելուն։ Այս չրջագիծին մէջ դիտելով նաեւ վերջին այս հանդիպումը, ակնարկները ուղղուած էին Պրիւքսէլ՝ հոնկէ սպասելով լսել այն արդար եւ անհրաժեշտ համաձայնութիւնը, որ վերջ պիտի տար Կիլիկիան Աթոռի ըմբոստ եւ անջատողական ընթացքին։

Բայց անգամ մը եւս արդար ու չօշափելի համաձայնութեան եւ համերաշխութեան ձայնը չլսուեցաւ Պրիւքսէլէն։ Եւ առ ի չգոյէ ակնկալուած այդ համաձայնութեան՝ Ամենայն Հայոց Առաքինազարդ Հայրապետին բարեմիտ պատգամները չեն կրնար անդորրացնել Սուրբ Էջմիածնի հաւատաւոր եկեղեցականներն ու աշխարհական զանգուածները։

Փոխան այն չօշափելի համաձայնութեան, Պրիւքսէլէն մեզի հասան «...եղբայրական սիրոյ ու արտակարգութեան զգացումներով վերստին մտերմական խօսակցութիւններ» ունենալ ըլլալու մասին քանի մը տողեր, եւ վեհափառին այլապէս յուզիչ քանի մը արտայայտութիւնները. «...Այս նոր յարաբերութիւնները որ սկսան, վերջնականապէս մշտական գործակցութեան մը ճամբան բացին այս օծումով։ Ինչքան դուք հաստատ ըլլաք Կիլիկիան Աթոռին վրայ, այնքան ես հաստատ կը զգամ Էջմիածնայ Աթոռին վրայ։ Զկայ անթիլիասական, Էջմիածնական եկեղեցի. կայ միայն մէկ Հայաստանեայց Եկեղեցի»։

Իսկապէս ցանկալի եւ խոհալական, բայց տակաւին չիրագործուած վիճակի մը մասին է որ կ'ակնարկէ Ամենայն Հայոց սրտցաւ Հայրապետը։ Բայց դժբախտ իրականութիւնը այն է, որ կան այդ եկեղեցիները, անջատ ու հակամարտ, որոնց միացումը երկու տարիէ ի վեր քակոտուող բարեկամեցողութիւններէ եւ ցանկութիւններէ անդին՝ գործնական ու յստակ համաձայնութիւնով կրնայ իրագործուիլ, Հայ եկեղեցւոյ բոլոր Աթոռները ենթարկելով միակ կեդրոնի մը՝ Մայր Աթոռ Էջմիածնի։

Իսկ ինչպէս բացատրել այն երեւոյթը, որ Պրիւքսէլէն անմիջապէս ետք, Գարեգին Կաթողիկոս կ'ուղեւորուի Միացեալ Նահանգներ եւ Գանատա՝ անջատ երեք նոր եկեղեցիներ եւս օծելու համար։

Պրիւքսէլէն մեզի հասաւ նաեւ Ամենայն Հայոց Հայրապետին ու Կիլիկեան Աթոռի Կաթողիկոսին հայ ժողովուրդին ուղղած միացեալ կոչը՝ օգնութեան փութալու համար աղետահար Լիբանանի եւ Լիբանանահայութեան։

Արդարեւ, 14 տարիներէ ի վեր շարունակուող պատերազմէն ետք, վերջին ամիսներուն աննախընթաց յաստկութեամբ կատարուող ետք, վերջին ամիսներուն աննախընթաց յաստկութեամբ կատարուող ռմբահուսները, աննախընթաց մահ ու աւերի եւ թշուառութեան մատնեցին արդէն իսկ անտանելի վիճակի մատնուած լիբանանահայութիւնը։ Տեղին է այդ կոչը, որ կու գայ լրացնելու երկու Կաթողիկոսներուն նախապէս անջատաբար կատարած կոչերը եւ արդէն իսկ իրագործման ճամբուն վրայ եղող օժանդակութեան բազմակողմանի նախաձեռնութիւնները։

Սակայն, կը կարծենք թէ հանգանակութիւնի գումարներու կեդրոնացման եւ գործածութեան ձեւին մասին աւելի լաւ մտածուած, գործնական եւ արդար կարգադրութիւններ պէտք է ընել, քան այն՝ ինչ որ կ'առաջարկուի կոչին մէջ։ Երկու Կաթողիկոսներն ալ գիտեն թէ՝ լիբանանահայութիւնը, որքան ալ պատերազմի արհաւիրքին մէջ, չանաց հայկական առումով ներքին համերաշխութեամբ մը ապրիլ, սակայն, իր ծոցին մէջ ունի Կիլիկեան Աթոռին կողքին նաեւ Էջմիածնայ հաւատարմութեամբ զանգուածներ, Ռամկավար Ազատական եւ Հնչակեան կուսակցութիւններ, Հ.Բ.Ը.Միութիւն, Թէքէեան Մշակութային Միութիւն, Նոր Սերունդ, Հ.Մ.Մ., եւ այլ կազմակերպութիւններ, ինչպէս նաեւ Հայ Կաթողիկէ եւ Հայ Աւետարանական համայնքներ ու կազմակերպութիւններ, որոնց համապատասխան մարմիններուն, մասնաճիւղերուն, անդամներուն եւ համակիրներուն չնորհիւ ալ պիտի հանգանակուին այդ գումարները, որոնք սակայն, կոչին ցուցմունքին համաձայն, պէտք է կեդրոնացուին Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան։ Կիլիկեան Աթոռն ու անոր գահակալը դժբախտաբար չկարողացան բարձրանալ հարուածական դիրքերէ եւ վաստկել համազգային յարգանք եւ համարում՝ հակառակ այդ ուղղութեամբ իրենց սնուցած յաւակնոտութեանց։

Հասկնալի պատճառներով հագճեպով պատրաստուած այս կոչին մէջ նկատի չէ առնուած, որ համազգային տարողութեամբ հանգանակութեան մը արդիւնքը պէտք է յանձնաժողի նաեւ համազգային ներկայացուցիչներէ բաղկացած Մարմինի մը կողմէ։

Բաց աստի, երկու Կաթողիկոսներուն լիբանանահայութեան մասին մտահոգութիւնը տեղին գտնելով հանդերձ, կ'ուզէինք լսել նաեւ Պրիւքսէլի եւ Փարիզի տեսակցութիւններէն բխած այլ առաջարկներ եւ լուծումներ՝ հայ ժողովուրդը յուզող այլ հիմնական հարցերու մասին, ինչպէս ըսինք արդէն, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ տագնապը, Արցախի եւ Հայաստանի ժողովուրդին անցուցած ճգնաժամը։

Անթիլիասի կողմէ ցարդ հանգանակուած գումարները ցարդ չեն օգտագործուած համազգային տարողութեամբ նպատակներու եւ ոչ ալ ենթարկուած են նոյն տարողութեամբ համարատուութեան։

Բաց աստի, երկու Կաթողիկոսներուն լիբանանահայութեան մասին մտահոգութիւնը տեղին գտնելով հանդերձ, կ'ուզէինք լսել նաեւ Պրիւքսէլի եւ Փարիզի տեսակցութիւններէն բխած այլ առաջարկներ եւ լուծումներ՝ հայ ժողովուրդը յուզող այլ հիմնական հարցերու մասին, ինչպէս ըսինք արդէն, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ տագնապը, Արցախի եւ Հայաստանի ժողովուրդին անցուցած ճգնաժամը։

Ի վերջոյ, այս հանդիպման ընթացքին, որ եկեղեցի մը օծելու առիթով կազմակերպուած էր եւ ողջունելի մտահոգութեամբ մը առիթը օգտագործուած էր համահայկական հարցերով ալ զբաղելու, լիբանանահայութեան տագնապը միակը չէր որ խօսակցութեանը առարկայ եղած ըլլար։

Կը սպասենք տակաւին, անձկութեամբ եւ անհամբերութեամբ, որ իրագործուի ու յայտարարուի եկեղեցական տագնապին փարատումը, որ իր կարգին յառաջ պիտի բերէ հայ ժողովուրդին պատակտած հատուածներուն անկեղծ միասնականութիւնը՝ արդար ու չօշափելի համաձայնութեամբ մը։

Ռ.Ա.Կ.-ի Ծրագիրը Երեւանի Շէնքերուն Ապահովութեան Վերաբերեալ

Ռ.Ա.Կուսակցութեան Արեւմտեան Շրջանային Վարչութիւնը հրապարակած է հետեւեալ հաղորդագրութիւնը.

Նկատի ունենալով 1988, Դեկտ. 7-ի երկրաշարժէն կրած հայրենիքի աղիտակի աւերը,

եւ յատկապէս,

նկատի ունենալով որ նման աղէտալի երկրաշարժի մը հեռանկարը կը սպառնայ քաղաքամայր Երեւանի գոյութեան,

եւ,

նկատի ունենալով որ Երեւան քաղաքը եթէ զոհ դառնայ նման երկրաշարժի աւերին՝ մեծապէս պիտի վտանգէ հայրենիքի ժողովուրդին գոյութիւնն իսկ,

ուստի,

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութիւնը ստեղծեծ յատուկ յանձնախումբ մը՝ «Ռ.Ա.Կ.-ի Հայաստանի Գիտական Օժանդակութեան Մարմին» անունով, գլխաւորութեամբ ճարտարագէտ Աստուր Հաճեանի ու մասնակցութեամբ եօթը հոգինոց յատուկ յանձնախումբի մը, հետապնդելու համար քաղաքամայր Երեւանի շէնքերուն սէյսմիկ երկրաշարժի դէմ դիմադրողականութեան ապահովութեան ծրագիրը։

Այս ծրագրին առաջնահերթ խնդիրն է Երեւան քաղաքի մեծ թիւով շէնքերը օժտել եւ սարքաւորել արդիական սէյսմիկ գործիքներով, եւ փորձարկման հաշուարկներէ եւ կառուցուածքային թերութիւնները սահմանելէ ետք, իրականացնել այդ շէնքերու ամրապնդումը։

Ամրապնդման թեքնիք ուսումնասիրութեան եւ սէյսմիկ գործիքաւորման ընդհանուր ծախսը կը նախատեսուի մօտ 5 միլիոն տոլար, որուն կէսը պիտի ստանձնէ հայրենի կառավարութիւնը (ներքին սարքաւորման աշխատանքներու միջոցաւ), իսկ միւս կէսը պիտի գոյանայ արտասահմանէն՝ առաջնորդութեամբ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան։

Հաւատարիմ իր հայրենանուէր անսակարկ ծառայութեան, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, անգամ մը եւս կը դնէ իր բոլոր ուժերը ի սպաս այս խիստ կենսական ծրագիրի յաջողութեան, իր նախաձեռնութեամբ եւ առաջնորդութեամբ ծաւալելով համագաղութային այս արշաւը։

Փրկելով Երեւանը՝ կը փրկենք հայ ժողովուրդը։

Esta Armenia deslizándose hacia un Estado de Anarquia ?

EREVAN, Armenia (AGBU-AIS). Tres hombres jóvenes irrumpieron en el Hotel Armenia, en el centro de Erevan, pidiendo comida **"para nuestros fedayines"**. Unas pocas manzanas más lejos, otros ocuparon un edificio del Estado y organizaron un nuevo partido político.

Los Agentes de Seguridad del Gobierno, o la milicia, como ellos son llamados en Armenia y en el resto de la Unión Soviética, no intervinieron. Uno de los jóvenes primeramente citados abandonó el Hotel Armenia con un jeep cargado de alimentos, y la bandera rojo-azul-naranja fue enarbolada a la entrada del edificio ocupado.

Los dos eventos son hechos que ocurren casi a diario en Erevan, de tal manera que alguna gente llama a esto el Beirut de 1970.

"Nosotros amamos nuestra ciudad, pero debemos admitir que las cosas se nos escapan de las manos. La anarquía está muy difundida, y todo este desórden se provoca en nombre de la libertad y la democracia", dice Haiganoush, una joven estudiante de la Universidad de Erevan.

En pocos meses, más de media docena de edificios del Estado fueron ocupados por varias organizaciones que manifestaban representar a docenas de grupos pequeños y poco conocidos.

Sólo el Movimiento Nacional Armenio dice que ellos representan a más de una docena de dichos grupos. Por su parte, el Frente Nacional Armenio alega que ellos también representan a un número similar.

Lo mismo ocurre con muchos otros.

"Nace un nuevo grupo cada semana... y todos necesitan un lugar para operar. Ellos se ponen en marcha y ocupan cualquier edificio que les parece y encuentran a su paso... Ninguno los para, ninguno"., dice Hasmig, otra estudiante.

Las autoridades, de cara a los rápidos cambios producidos a raíz del glasnot de *Gorbachov*, tienen poco que decir.

"Que podemos hacer nosotros", admite un funcionario del Partido. *"¿Debemos usar la fuerza con riesgo de una confrontación?"*, pregunta.

Tal vez el uso de la fuerza no sea la respuesta al problema, pero el silencio oficial es también peligroso.

"Nosotros hemos visto cómo los hechos se escaparon de las manos en Beirut, en los años recientes. Tal vez las cosas no sean tan serias aquí, pero nosotros debemos tener en mente a Beirut... No podemos arriesgarnos a cambiar Erevan en otro Beirut", dice un anciano pintor que rehúsa ser identificado.

En los primeros meses de la guerra civil libanesa, en 1975, decenas de pequeños grupos crecieron rápidamente entre cristianos y musulmanes, en medio de Beirut. Se formaron nuevas alianzas, y grandes facciones pronto empezaron a operar colocando un estado dentro de otro estado.

El pintor, igual que otros en Erevan integran la mayoría silenciosa, teme que la situación se escape de las manos, y culpa a las autoridades centrales por la anarquía...

"Mire el tráfico... No hay más semáforos. Los jeeps son camouflados y corren a través de la ciudad llevando fedayines... Las cooperativas de restaurantes se quejan de que los visitan pandillas pidiéndoles dinero a cambio de protección... La inflación está por las nubes, el pueblo está armado, y si el Estado no actúa pronto la situación se tornará crítica... Dios nos salve de las matanzas políticas!", dice el anciano pintor.

Fuentes del Ministerio del Interior admiten un aumento en la proporción de crímenes ordinarios en los meses recientes, y lo atribuyen a la libertad de que ahora goza el pueblo.

"Armenia no es un estado policial", manifiesta un funcionario del gobierno.

Tal vez sea así, pero el deterioro de la seguridad -de acuerdo con los standards de Erevan- es lo que causa alarma.

"Este tipo de gruesa mafia se está extendiendo, y las autoridades no están haciendo nada. Yo he venido de Beirut en 1989, y sé lo que ocurre cuando el gobierno no quiere intérvenir y mostrar su fuerza", dice Yeghia.

"Dios salve a Erevan de convertirse en otro Beirut", concluye.

The Armenian Mirror Spectator

PENSAMIENTOS

...y cuando tus labios dejen escapar
los pensamientos, que ellos sean previamente
tamizados; por el cerebro. No hieras rudamente
el corazon que escucha, desarmado.
No estalle como un volcán tu ira;
dirás las cosas sin pensar, y
podrás decir lo que piensas.
La verdad es como el cristal,
pero a veces está en un laberinto, necesita
tiempo ¡Calla! Sólo tienes que esperar...
Porque las palabras, como el agua
que surge del venero; ya es libre
No puedes apresarla toda, y, parte
calara en la tierra y los guijarros,
como testigo, éste podrá inamovible
lastimar, o perjudicarte.

Tus palabras, pueden ser cadena vigorosa.
Asimismo pueden ser liberación, ejercítalas.
Que tu boca sea mas pequeña que tus ojos,
que tu nariz, que tus orejas; pero tan
profundamente sabias como ellas.
Usa tu voz, con mesura; asegúrate
de no estar errado, para no rectificarte luego.
No seas pródigo con las palabras, de
todas las que se agolpen en tu mente
utiliza, un mínimo, asegurándote de que
lo que digas sea esencia de pensamiento.
Desconfía cuando dices que harás.
Somos lo que hacemos, no lo que decimos
que realizaremos.
De tus dichos, depende que te llamen necio o sabio
Del tesoro de tu mente, que, a solas, te sientas pleno.

JAZMIN M. HAROUTINIAN DE HUTTNER

¡ BIENVENIDA MARINA LUSINÉ !

El domingo 3 de junio fue un día radiante para Antonio Sarafian y Mirta Kirbassian, porque ese día vino al mundo su primogénita ***Marina Lusiné.***
Fue una alegría compartida por los abuelos Arakel y Nvart Kirbassian, y Jorge y Rosa Sarafian, así como por todos sus tíos y tías.
SARDARABAD se complace en felicitar a Antonio y Mirta por este dichoso acontecimiento, lo mismo que a sus demás familiares.

FE DE ERRATAS

Por un error involuntario, en la primera página de nuestra edición 574 pusimos como fecha el 6 de Mayo de 1990, error que no se repite en la cabecera de las páginas interiores.
Rogamos disculpar el error y tomar como fecha válida de la edición 574 el 6 de junio de 1990

PRIMER SERVICIO
EN RELACIONES HUMANAS
Para la colectividad
Seriedad y Reserva
Sra. MARIA CRISTINA
Martes — Jueves — Sábado
15 á 19 40—4378
— SIN FINES DE LUCRO —

ARTURO HECTOR TIMURCIOGLU
abogado
Av. Maipú 2233 — 1er. Piso Dto.6
OLIVOS — Tel: 790—6775
Lunes a Jueves de 16 á 19.30

LILIANA M.M. MERDIKIAN
abogada
Ricardo Gutierrez 1357
Pta. Baja "A" — OLIVOS
T.E.: 790—6779 de 14 a 18

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Registro Notarial 1094
Florida 716 2º Piso — Of. "K"
T.E.: 322—2768

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración
Gorriti 4804
1414 CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771—2520
Horario de atención
Lun a Vier de 10.00 a 19.00

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
Nº 174428
Director
NAHABET NAHABETIAN
Corresponsalía-receptoría de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap 64
Cep. 00579—San Pablo
T.E: 813—6731

URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E: 70—3114 Montevideo